

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Σ. Ήδης Πατησίων ἀριθ. 5.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κ.τ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αὐγούστου Μακέ : Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ, (μετὰ εἰκόνων) μετὰφρασίς Χαρ. Ἀννίνου. (συνέχεια). — Fortuné Boisgobey : ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ, μετὰφρασίς Δισώπου. (συνέχεια). — Ἰουλίου Κλαρετῆ : Η ΣΗΜΑΙΑ, ἔργον στεφθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, μετὰφρασίς Γ. Δ. Ζ. (συνέχεια).

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
προκληρωτέα

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
ἐν τῷ ἑξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15.
Ἐν Ῥωσίᾳ ρούβλια 6.

Ἀπηῦθυνεν αὐτῷ διὰ τῆς κεφαλῆς χαριστάτου χαίρεισμον. (σελ. 770).

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΚΕ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

[Συνέχεια].

— Λοιπόν, κύριε; ἠρώτησεν ἡ Ἀντωνιέττα ἐναγωνίως.

— Λοιπόν, κυρία μου, μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ κύρ Σιδώνιος εἶνε πολὺ ἀσχημα.

— ὦ Θεέ μου!

— Μὴ φοβεῖσθε! . . . προσπαθήσατε νὰ ἐξέλθετε ἀπ' ἐδῶ καὶ θὰ ἰδῆτε.

— Ἐπροσπάθησα, ἀλλ' εἰς μάτην.

— Πράγματι; ἡ θυρίς εἶνε σφηνωμένη; ἀλλὰ θὰ προσπαθῆσω νὰ τὴν ἀνοίξω.

Καὶ ὁ νέος ἐξέβαλε τὸν τελαμῶνα τοῦ ξίφους, ὃν ἀνήρτησεν ἀπὸ τῆς ἀστράβης τοῦ ἵππου τοῦ προοδεδεμένου εἰς ἐν δένδρον; ἀνύψωσε τὰς ἐκ λευκοῦ λινοῦ ὑφάσματος χειρίδας του, ἀφεῖλε τὰ χειρόκτιά του καὶ ἤρχισε μετὰ θάρρους ν' ἀ-

φαιρῆ διὰ τῶν λευκῶν χειρῶν του τὸν πηλὸν ἐκ τῆς θυρίδος.

— ὦ, κύριε, σὰς παρακαλῶ! εἶπεν ἡ Ἀντωνιέττα εὐσπλαγχνισθεῖσα αὐτόν.

— Ὁ Γεράρδος ἐσταμάτησε τὸ ἔργον του.

— Ὑπάρχει ἴσως ἐν ἄλλο μέσον, εἶπεν; εἰσθε λεπτοφυῆς καὶ ἐλαφρὰ, κυρία, καὶ δύνασθε νὰ διέλθητε εὐκόλως διὰ τῆς θυρίδος. . . ἂν σὰς βοηθῆσω καὶ ἐγὼ ὀλίγον. . . Διστάζετε; . . . Ἐχετε δίκαιον. . . Περιμένετε, περιμένετε. . . θὰ ἀφαιρέσω γρήγορα ὅλο αὐτὸ τὸ χῶμα.

— "Οχι, κύριε! θά περιμείνω ἕως ὅτου προσκαλέσητε κανένα χωρικὸν νὰ τὸ ἀφαιρέσῃ μὲ τὴν σκαπάνην, διὰ νὰ μὴ λερωθῆτε . . .

— Κυρία, δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ περιμένωμεν ἂν κατὰ δυστυχίαν οἱ ἵπποι ἀνεγερθοῦν, θά συντριβοῦν τὰ πάντα.

— Θὰ διέλθω λοιπόν, κύριε, διὰ τῆς θυρίδος, εἶπε διακόπτουσα αὐτὸν ἡ Ἀντωνιέττα ἀποφασιστικῶς.

Καὶ ἠγέρθη ὀρθία ἐντὸς τῆς ἀμαξίας.

— Ἰδοὺ ὁ τρόπος, κυρία! εὐαρεστήθητε νὰ ἐκτείνητε τοὺς βραχιόνιας σας καὶ ἐγὼ θά σᾶς σύρω ἔξω! εἶμαι δυνατός, μὴ φοβήσθε ποσῶς.

Ἡ νεανίς ἠρυσθίρασε καὶ ὁ νέος ἐπίσης. Ἐτείνε δειλῶς τοὺς βραχιόνιας νεύουσα χαμαί, ἐκεῖνος δ' ἐπλησίασε καὶ λαμβάνων αὐτὴν ἐκ τῶν ὤμων τὴν ἀνήρπασεν, ὡς νὰ ἦτο σκιά διαφανής. Ἄλλ' ὁ Γεράρδος δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποφύγῃ ὅπως ἡ παρεια τῆς Ἀντωνιέττας κατὰ τὴν κίνησιν ἐκείνην προσψάσῃ τὴν κόμην του, οἱ δὲ δύο βραχιόνιας τῆς νεανίδος περιβάλλωσι τὸν τράχηλόν του! δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποφύγῃ ὅπως ἐν τῇ ἐπαφῇ τῶν στηθῶν τῶν ὀδύων παλμὸς τῆς ζωῆς παραγάγῃ ἠλεκτρικὸν τιναγμὸν εἰς ἀμφοτέρων τὰς καρδίας! τὸ αἷμα τότε ἀπεσύρθη ἐκ τῶν παρειῶν τῆς Ἀντωνιέττας, ἥτις ἐκλονίσθη καὶ ἠναγκάσθη νὰ στηρίξῃ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἀμαξίας, τότε δὲ καὶ ὁ Γεράρδος ἠσθάνθη ὅτι ἔτρεμεν αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον διὰ νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴν, ἣν δὲν ἴσχυε νὰ καταβάλλῃ.

— Τώρα, εἶπε συνερχόμενος, ἐσώθητε, κυρία, θά φροντίσω δὲ περὶ τοῦ ἀμαξιάτου καὶ τῶν ἵππων.

Ἡ Ἀντωνιέττα δὲν ἀπήντησεν.

— Οἱ ἵπποι αὐτοὶ θά σκάσουν! ὁ κλοιὸς τοὺς πνίγει, ἐξηκολούθησεν ὁ Γεράρδος! οἱ ἰμάντες τοὺς πληγώνουν! πρέπει νὰ κοποῦν.

Προῦχώρησε πρὸς τὸν χάνδακα μὲ ἓν μαχαίριον ἀνὰ χεῖρας, ἐνῶ οἱ ἵπποι ἐξηκολούθουν νὰ λακτιζώσιν.

— Κύριε, κύριε! θά σᾶς σκοτώσουν! ἀνέκραξεν ἡ νεανίς κρατοῦσα αὐτὸν.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἴδωμεν εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκειται ὁ ταλαίπωρος ὅστις εἶνε ἐκεῖ ὑποκάτω! ἐπιτρέψατέ μοι . . .

Καὶ ἀπομακρύνας ἥρμα τὸν βραχιόνια τῆς Ἀντωνιέττας ἤρχισεν ἐπιδεξιῶς νὰ σύρῃ τὸν Σιδώνιον ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν ἵππων. Χάρις εἰς τὴν ῥώμην καὶ τὴν ἀπαθείαν του, κατάρθωσε νὰ τὸν σύρῃ, ἐπιθέτων δὲ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ χωρικοῦ.

— Εἶνε μόνον λιποθυμημένος, εἶπε! δόξα σοι ὁ Θεός! τώρα ἄς ἴδωμεν τοὺς ἵππους.

Καὶ κόπτων τοὺς ἰμάντας, τοὺς χαλινοὺς, τὰ λωρία, ἀπέδωκε τὴν ἀναπνοὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰ ζῶα, ἅτινα ἐγερθέντα, ἀνεκινήθησαν ἐπὶ πολλὴν ὄραν μετὰ χρεμετισμῶν χαρμοσύνων.

Εἶτα, χωρὶς οὐδὲν νὰ τοῖς εἶχε συμβῆ, ἤρχισαν νὰ κατατρώγωσι γενναίως τὴν

παρὰ τὰ χεῖλη τοῦ χάνδακος φυομένην χλόην.

— Ὡς πρὸς τοὺς ἵππους, εἶπεν ὁ Γεράρδος, ἐγγυῶμαι ὅτι εἶνε ἀβλαβεῖς, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ὁ δυστυχὴς ἀμαξηλάτης σας Σιδώνιος ἔχει σπασμένα δύο ἢ τρία πλευρά. Ἄν θέλετε νὰ περιμένετε ἐδῶ, κυρία, ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, θά ἱππεύσω καὶ θά ὑπάγω εἰς τὰ πέριξ πρὸς ἀναζήτησιν ἐνὸς χειρουργοῦ δι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ἕνα ἀμαξοπηγὸν καὶ κανὲν τωνατικὸν διὰ σᾶς, ἐπειδὴ εἴσθε πολὺ ὠχρά.

Εὐθὺς ὡς ἐλάλησεν ὁ Γεράρδος περὶ τῆς ὠχρότητός της πρὸς τὴν Ἀντωνιέτταν καὶ αὕτη παραχρῆμα ἠρυσθίρασεν. Ἐθετεν ἤδη τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἀναβολέως, ὅτε, ἐκ τῆς καμπῆς τῆς πλαγίας ὁδοῦ, ἐφάνησαν διερχόμενοι τέσσαρες χωρικοί, κομίζοντες ἄχυρον ἐφ' ἐνὸς τῶν στενῶν καὶ μακρῶν ἐκείνων ἀμαξίων τῶν ἔτι καὶ νῦν ἐν χρήσει εἰς Ἀλσατιαν. Ὁ Γεράρδος προσεκάλεσεν αὐτοὺς διὰ φωνῆς ἠχηρᾶς, αὐτοὶ δὲ στραφέντες ἄφησαν τὸ ἀμαξίον εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ καὶ προσέδραμον.

Ἐν τούτοις ὁ Γεράρδος κατάρθωσε νὰ κάμῃ τὸν Σιδώνιον νὰ συνέλθῃ! ἀλλ' ὁ ταλαίπωρος αὐτός, ἀφοῦ ἀνέκτησε τὰς αἰσθήσεις του, ἠσθάνθη ὀξύτερον τὸ ἄλγος του, μὲ ὄλον δὲ τὸ ὕδωρ, δι' οὗ ἡ νεανίς κατέβρεχε τοὺς κροτάφους του, καὶ μὲ ὄλον τὸ φιαλίδιον τῶν ὀξέων, τὸ ὅποῖον ἐκράτει ἀνοικτὸν ὑπὸ τοὺς μυκτῆρας του, ἐπανάπεσε πάλιν λιποθυμῶς, ἀφοῦ ἐξέφερε μακρὰν παραπονετικὴν κραυγὴν.

Οἱ τέσσαρες χωρικοὶ ἀνέσυσαν ἀπὸ τοῦ χάνδακος τὴν ἀμαξίαν, ἥτις ἦτο ἀκόμη ἰκανὴ νὰ κινηθῇ, ἐκαθάρισαν τοὺς ἵππους, καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν, ἐπερίμενον μήπως ἐπέλθῃ καμμιά ἰδέα εἰς τὸν Γεράρδον ἢ εἰς τὴν Ἀντωνιέτταν.

Ἄλλ' αὕτη ἤρχισε νὰ θρηνηθῇ.

— Κυρία, εἶπεν ὁ Γεράρδος, εὐαρεστήθητε νὰ μοὶ ἐκφράσητε τὰς διαθέσεις σας καὶ νὰ μοὶ δώσητε τὰς διαταγὰς σας! πρὸ πάντων δὲ ἄς φροντίσωμεν νὰ μετακομίσωμεν τὸν πληγωμένον εἰς τὸ πλησιέστερον χωρίον.

— Ναί, κύριε, ναί, ἀπήντησεν ἡ Ἀντωνιέττα, ὅπως τεθορυβημένη.

— Λοιπόν, φίλε μου, προσέθηκεν ὁ Γεράρδος ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς χωρικοὺς, τοποθετήσατε αὐτὸν τὸν δυστυχῆ εἰς τὴν ἀμαξίαν καὶ ζεύξατε εἰς αὐτὴν ἕνα μόνον ἵππον μὲ τὰ σχοινία, νὰ τὸν μεταφέρετε δὲ εἰς Δομμαρτέν. Νά! πάρετε καὶ ἕνα λουδοβίκειον, ἐκ τοῦ ὁποίου τὸ ἥμισυ θά δώσετε εἰς τὸν κουρέα διὰ τὰς πρώτας περιποιήσεις, ἐγὼ καὶ ἡ κυρία θά σᾶς ἀκολουθήσωμεν σιγὰ-σιγὰ! Ἐμπρός!

Ἡ ἀμαξία ἀπῆλθε βραδέως ὑπὸ τὴν συνοδίαν τῶν τεσσάρων ἀνδρῶν. Ὁ Γεράρδος καὶ ἡ Ἀντωνιέττα ἀπέμειναν μόνον εἰς τὴν ὁδόν.

— Λοιπόν, κυρία, εἶπεν ὁ Γεράρδος, ἀπεφασίσατε τίποτε; . . . συνήλθετε ἐντελῶς; Δὲν ἀπαντᾶτε ἢ συγκίνησις σᾶς στενοχωρεῖ! Φοβεῖσθε ἴσως διὰ τὴν ζωὴν τοῦ δυστυχικοῦ Σιδωνίου . . . Λυπεῖσθε

διότι δὲν δύνασθε νὰ ἐξακολουθήσετε τὸν δρόμον σας ἐφ' ἀμαξίας; . . . θά ἐπιστρέψετε βέβαια εἰς τὴν κατοικίαν σας . . . Μήπως φοβεῖσθε ὅτι ἕνεκα τῆς βραδύτητος θ' ἀνησυχήσῃ ἡ κυρία μήτηρ σας . . . ἢ . . . ὁ σύζυγός σας; . . .

Τὰς ἀβρόφρονας ταύτας ἐρωτήσεις τοῦ Γεράρδου διέκοψαν λυγμοὶ τῆς νεανίδος.

— Σᾶς ἰκετεύω, κυρία! ἀνέκραξεν ὁ μιλήσατε! Ἐλπίζω ὅτι δὲν σᾶς δυσηρέστησα ἀκουσίως. Εἶπατέ μοι ταχέως ποῦ πρέπει νὰ σᾶς συνοδεύσω, ἢ ἂν ἐπιθυμῆτε νὰ σᾶς ἀφήσω.

— ὦ, κύριε, ἀπήντησεν ἡ Ἀντωνιέττα ἀπομαρτυροῦσα τὰ δάκρυά της, τί θά γείνω ἂν μὲ ἀφήσετε μόνην; . . . Δὲν γνωρίζω ἄλλον εἰς τὸν κόσμον παρὰ ἕνα μόνον, καὶ αὐτὸν τὸν ἀπεκόμισαν πρὸ ὀλίγου τετραυματισμένον, ψυχορραγοῦντα . . . ἴσως εἶνε νεκρὸς ὁ Σιδώνιος κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν. Μὲ κυττάζετε μετ' ἐκπλήξεως, κύριε! καὶ ὅμως σᾶς εἶπα ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

— Δὲν γνωρίζετε ἄλλον παρὰ τὸν Σιδώνιον; . . . Καὶ οἱ γονεῖς σας;

— Δὲν ἔχω γονεῖς.

— Τοὺς ἐχάσατε;

— Οὐδέποτε τοὺς ἐγνώρισα. Ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἐνόμιζα ὅτι εἶχα μητέρα. Μία γυνὴ μὲ ἀνέθρεψεν! οὐδέποτε μ' ἐγκατέλειπεν. Εἰς τὰς μερίμνας αὐτῆς ὀφείλω τὰς ὀλίγας μου γνώσεις! αὐτὴ μ' ἐδίδαξε νὰ προσεύχωμαι εἰς τὸν Θεόν! αὐτὴ μοὶ ὠμίλησε περὶ τοῦ κόσμου, τὸν ὅποῖον οὐδέποτε εἶδα. Διότι κατωκοῦμεν εἰς μικρὰν οἰκίαν, παρὰ τὰς ὑπηρεσίας τῶν ὀρέων τῆς Ἀργόνης, εἶχομεν δὲ ὡς ὑπηρετρίαν μίαν χωρικήν, ἀδελφὴν τοῦ νέου αὐτοῦ τοῦ Σιδωνίου, ὅστις ἐπίσης εἶνε ὑπηρετῆς μας. Ἐχὼ ἡλικίαν δέκα ἐπτὰ ἐτῶν, μὴ φαίνεται, καθ' ὅλον δ' αὐτὸ τὸ διάστημα οὔτε τέσσαρα ἕνα πρόσωπα δὲν εἶδα. Ἡ γυνὴ, ἥτις μ' ἀνέθρεψεν, ἠσθάνησεν πρὸ δεκαπέντε περιπύου ἡμερῶν. Εὐθὺς ὡς ἠσθάνθη τὴν ἀσθενείαν της, ἔγραψεν εἰς Παρισίους! εἰς ταχυδρόμος ἔφθασεν ἐγκαίρως, καὶ εὖρε ψυχορραγοῦσαν τὴν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἀπεκάλουν μητέρα μου. Πρὶν ἀποθάνῃ, καύσασα τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ὁ ταχυδρόμος ἐκόμισε πρὸς αὐτὴν, διέταξε τὸν χωρικόν, τὸν Σιδώνιον, νὰ ἐνοικιάσῃ μίαν ἀμαξίαν καὶ νὰ μὲ μεταφέρῃ εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Κυανῶν Καλογραιῶν εἰς Μεζιέρην! ἀκολούθως ἀπέθανε, μὲ παρέλαβε δὲ ὁ Σιδώνιος εἰς τὴν ἀμαξίαν. Μετεβαίνομεν εἰς τὸ μοναστήριον, ὅταν σεῖς μ' ἐσώσατε καθ' ὁδόν. Ἄν ὁ δυστυχὴς, Σιδώνιος ἀποθάνῃ, δὲν γνωρίζω κανένα ἄλλον, καὶ καθὼς βλέπετε, κύριε, θά μείνω μόνη εἰς τὸν κόσμον.

Ὁ Γεράρδος ἔμεινε σκεπτικὸς, ἐκπληκτος, δι' ὅσα ἤκουσεν. Ἐλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς τὴν νεανίδα καὶ τὴν ὠδήγησε νὰ καθήσῃ ἐπὶ ὑψώματος, ἐφ' οὗ ἔστρωσε τὸν μανδύαν του. Εἶτα καθήσας καὶ αὐτὸς πλησίον της:

— Πολὺ σκοτεινὸς εἶνε ὁ βίος σας! εἶπεν. Κάτι μυστήριον κρύπτεται εἰς ὅλα

αὐτὰ ἢ κάποια συμφορά. Καὶ σεῖς ἐπίσης θὰ τὸ ἐσκέφθητε, δὲν εἶνε ἀληθές, δεσποινίς;

— Βέβαια.

— Καὶ δι' αὐτὴν τὴν γυναῖκα λυπεύσθε; αὐτὴν θρηνεῖτε;

— Μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ μείνω ἀπαθής μετὰ τὴν ἀπώλειαν τόσον μακρῆς συνηθείας. Ἐν τούτοις, ὑπῆρξα τόσον ἀτυχής, τόσας κακοπαθείας ὑπέστην κατὰ τὰ πρῶτα παιδικὰ μου ἔτη, ὥστε ἡ ἀνάμνησις τῶν δεινῶν μου ὑπῆρξε πάντοτε ἀκοιμητος, διετέλεσα δὲ πάντοτε ψυχρὰ πρὸς τὴν γυναῖκα, ἣν ἀπεκάλουν διὰ τοῦ γλυκυτάτου ὀνόματος τῆς μητρός.

— Σὰς κακομεταχειρίζετο;

— Εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε πολλάκις κατόπιν, ἐνθυμουμένη τὰ μανιώδη βλέμματα τῆς γυναικὸς αὐτῆς, τὸ διαρκές μῖσος, τὸ ὅποσον ἐδείκνυε πρὸς ἐμέ, τοὺς ραβδισμοὺς, τὰς κακοπαθείας, εἰς ἃς μὲ ὑπέβαλλεν, ἐνῶ ἤμην ἀσθενὲς παιδίον, ἐσυλλογίσθη μὴπως εἶχε πρόθεσιν νὰ μὲ θανατώσῃ διὰ τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς. Βραδύτερον ὅμως τὸ ὄμμα τῆς ἐπραύνη· εἶχον ἤδη ἀζηνηθῆ, εἶχον ὑποστῆ τὸ παρελθὸν μετὰ καρτερίας, ἐξ ἧς εἶχον ἴσως συγκινηθῆ, τότε δὲ αὐτὴ μ' ἐδίδαξεν ἀνάγνωσιν, μ' ἐδίδαξε τὰ στοιχεῖα ὄλων τῶν γνώσεων, ὅσας καὶ αὐτὴ εἶχε καὶ μὲ ὑπέβαλλεν εἰς μαθήματα, ἅτινα μοὶ παρέδιδε γέρον ἱρλανδοῦς ἐφημέριος, ὁ πλησιέστερος ἡμῶν γείτων, τοῦ ὁποίου τὸ πρεσβυτέριον ἀπέιχε μίαν λεύγαν ἀπὸ τὴν κατοικίαν μας. Παρεκτὸς τούτου προσεπάθει ἐνίοτε νὰ μοὶ ἐμπνεύσῃ αἰσθήματα ὑπέριστα τῆς κοινωνικῆς μας καταστάσεως. Μοῦ ἐπανελάμβανε συχνὰ ὅτι ὁ Θεὸς κάμνει θαύματα, ὅτι αὐτὸς ἐξήγαγε τὸν Ἰωσήφ ἐκ τῆς ἀφανείας καὶ τὸν κατέστησε μέγαν καὶ ἰσχυρόν. Μὲ ἠρώτα δὲ πῶς θὰ συμπεριφερόμην πρὸς αὐτὴν, ἐὰν ἡμέραν τινὰ ἤθελον καταστῆ πλουσία καὶ ἔνδοξος. Ἐν τούτῳ προσεπάθει νὰ δεικνύῃ πρὸς ἐμέ πλείονα ἐκτίμησιν, ἐνίοτε δὲ μὲ ἀπεκάλει καὶ δεσποινίδα. Ἡ ἐνδυμασία μου δὲν ὁμοιάζε μὲ τὴν τῶν παιδιῶν τῶν χωρικῶν, ἅτινα ἐνίοτε ἔβλεπον. Ἐφερον πάντοτε ἐνδύματα καθαρὰ, πάντοτε δὲ μ' ἐπεριποιούντο κἀλῶς. Εἰς τὴν οἰκίαν πάντοτε ἔβλεπα χρήματα, πολὺ περισσότερα ἀπὸ τ' ἀπαιτούμενα διὰ τὰς δαπάνας.

— Ἡ γυνὴ αὐτὴ δὲν σὰς ὁμίλησε ποτὲ περὶ τῶν γονέων σας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐννοήσητε τίποτε;

— Οὐδέποτε.

— Θὰ φέρετε βεβαίως ἐν ὄνομα, ἐν τούτοις . . . ποῖον, ἂν ἐπιτρέπετε; . . .

— Καλοῦμαι Ἀντωνιέττα.

— Ἀπλῶς; . . .

— Ναί, ἀπήντησεν ἡ νεᾶνις. Διατί;

— Διότι καθεὶς συνήθως φέρει δύο ὀνόματα, δεσποινίς, τὸ ἰδικόν του καὶ τῶν γονέων του.

— Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄρχας τὸ ὑπέμεινεν ἀπτόητος· ἔπειτα ὅμως ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμοὺς. Ἐμάντευσεν ὅτι τὸ βλέμμα τοῦ νέου, ἀφοῦ ἐβολιδοσκόπησε τὴν ψυχὴν, ἐπανήλθεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ ἐξήταξε μόνον τὴν κλλονήν.

— Δὲν εἶπετε, ἐπανελάβην ὁ Γεράρδος, ὅτι ἀπὸ τῆς παιδικῆς σας ἡλικίας δὲν εἶδετε κανένα;

— Τέσσαρα ἢ πέντε ἄτομα μόνον, τὸν γέροντα ἐφημέριον, τὴν σύζυγον ἐνὸς εὐπατρίδου, ἧτις ἐνίοτε μὰς ἐπεσκέπτετο, καὶ δύο τρεῖς ξένους διελθόντας.

Σιγὴ ἐκ νέου ἐπεκράτησεν ἣν καὶ αὐθις διέκοψεν ὁ Γεράρδος.

— Καὶ εἴσθε νῦν χαριστημένη; τὴν ἠρώτησεν.

— Ὅχι ἐντελῶς, ἐπειδὴ ἀκόμη λυποῦμαι, ἐνθυμουμένη τὸν θάνατον τῆς παιδαγωγοῦ μου. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι ἡ λύπη μου θὰ παρέλθῃ, διότι δὲν εἶνε βαθεῖα, ἐπειδὴ δὲ μεταβαίνω εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Κυανῶν Καλογραιῶν, ὅπου θὰ εὕρω συντρόφους, ἐπειδὴ θὰ εὕρεθῶ μετὰ μίαν κοινωνίαν καὶ θὰ διδαχθῶ ὅσα ἀγνοῶ, ἐπειδὴ σκοπεῦω νὰ ἐκλέξω μετὰ ὄλων ἐκείνων τῶν κυριῶν τὴν ὠραιότεραν καὶ τὴν καλλιτέραν διὰ νὰ καταστήσω αὐτὴν ἐπιστήθιον φίλην μου, θὰ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη καὶ πολὺ εὐτυχής! . . . Διότι κανεὶς ἔως τώρα δὲν μὲ ἠγάπησεν!

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

FORTUNE BOISGOBEY

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

[Συνέχεια].

— Ἐχετε πεποιθήσιν εἰς τὸν νέον αὐτόν; ἠρώτησεν ὁ ταγματάρχης.

— Ὅπως καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν μου, ἀπεκρίθη ὁ κύριος Δορζέρ· καὶ τόσον μάλιστα, ὥστε σκέπτομαι νὰ τὸν κάμω καὶ συνεταῖρόν μου.

— Πῶς ζῆ ἐδῶ εἰς Παρισίους;

— Πολὺ τακτικὰ καὶ ἐργατικὰ. Κανένα δὲν βλέπει.

— Ὡ! δὲν τὸν κατηγορῶ. Πληροφоруμαι, ἀφοῦ θέλετε νὰ μάθετε τὰς ιδέας μου.

— Ναί, ἐσκέφθην, καὶ τώρα βλέπω ὅτι προτιμότερον νὰ μὴ γίνῃ γνωστὴ ἡ ὑπόθεσις αὐτῆ. Μικρὰν ζημίαν ἔχω ἐγὼ πενήκοντα χιλιάδων φράγκων, ἐνῶ σεῖς μᾶλλον ἐνδιαφέρεσθε νὰ γνωρίσετε τὸν ἔνοχον. Θὰ ἐνεργήσω κατὰ τὰς κρίσεις σας, οὐδὲν θὰ ἀποκαλύψω εἰς τὴν ἀστυνομίαν καὶ θὰ σὰς βοηθήσω ὅσον δυναθῶ περισσότερον. Ὁ ταμίας μου εἶνε πολὺ ἐχέμυθος καὶ ἐστὲ βέβαιος πῶς θὰ τὸ κρατήσῃ μυστικόν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν γραμματέα μου, δὲν τὸν ὑποθέτω ἱκανὸν νὰ διαδώσῃ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν.

— Ἐγώ, ἄλλως τε, δύο ἢ τρεῖς ἐρωτήσεις θὰ τοῦ ἀπευθύνω, χωρὶς νὰ τοῦ κάμω λόγον διὰ τὸ κιβωτίδιον. Ἄν καὶ πιθανὸν νὰ τοῦ εἰπῆ ὁ ταμίας σας περὶ τίνος πρόκειται.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐφάνη ὁ Βινιερὺ λίαν συγκεκλιμένον.

— Λοιπὸν; ἠρώτησεν ὁ κύριος Δορζέρ.

— Δὲν τὸν εὕρηκα, ἀπήντησεν ὁ νέος.

— Ἐξῆλθε καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ, ἀναμφιβόλως.

— Δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ, κύριε, ἀνεχώρησε.

— Τί! ἀνεχώρησε;

— Μάλιστα, κύριε, χθὲς βράδην, κατὰ τὰς ἔνδεκα καὶ μισή. Ὁ θυρωρὸς του εἶδε νὰ περάσῃ μ' ἕνα σάκκον τοῦ ταξιδίου. Ἄφησεν εἰς τὸ δωματίον του σχεδὸν ὅλα του τὰ ἐνδύματα.

— Ἴδου ἀναχώρησις, ἡ ὁποία ὁμοιάζει πολὺ μὲ φυγὴν, παρετήρησεν ὁ κύριος Βορισώφ.

— Πράγματι, ἀνέκραξεν ὁ κύριος Δορζέρ. Ὁ ἀθλιὸς ἐφυγεν, ἀφοῦ μ' ἐκλεψε. Δὲν θὰ ἐπέρασε ἀκόμη τὰ σύνορα. Θὰ δώσω σημεῖωσιν νὰ τὸν συλλάβουν τηλεγραφικῶς, καὶ θὰ τὸν συλλάβουν, θέλω νὰ τὸν συλλάβουν.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἔχω γονεῖς! ἀπήντησεν ἀφελῶς ἡ Ἀντωνιέττα.

— Φίλε κύριε, εἶπεν ὁ ταγματάρχης μετὰ ψυχραιμίας πάντοτε, προτοῦ λάβετε ἀπόφασίν τινα θὰ κάμετε καλὰ πρότερον νὰ σκεφθῆτε τὰ ἐπακόλουθα, τὰ ὁποῖα δυνατὸν νὰ ἔχη. Ἐσυμφωνήσαμεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ λάβῃ μέρος ἡ ἀστυνομία εἰς τὴν ὑπόθεσίν μας αὐτήν. Εἰς τίνα θὰ τηλεγραφήσετε τὴν διαταγὴν νὰ συλλάβῃ τὸν κύριον δὲ Καρνοέλ; Βεβαίως οἱ ἀντιπρόσωποί σας δὲν θὰ ἀναλάβωσι τοιαύτην ἐνέργειαν. Ἄλλως τε, πιθανὸν ὁ γραμματεὺς σας νὰ μὴ ἦνε καὶ ἔνοχος. Τὰ φαινόμενα καὶ αἱ ἐνδείξεις πολλάκις ἀπατώσι.

— Μὰ δὲν ἠκούσατε λοιπόν; Ἐφυγεν... ἐξῆλθεν ἀπ' ἐδῶ λαθραίως, καθ' ἣν ὥραν ἐτελέσθη ἡ κλοπή.

— Αὐτὸ πρέπει νὰ ἐξακριβώσωμεν κατ' ἀρχάς, τὴν ὥραν. Ὁ ταμίας σας βεβαίως θὰ δυνήθῃ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Βινιόρ, ἐγὼ τίποτε ἄλλο δὲν εἰξεύρω παρὰ ὅτι, ἅμα χθὲς βράδῳ ἔφυγα, τὸ χρηματοκιβώτιον ἦτο ἀπεῖρακτον.

— Τὴν νύκτα δὲν μένει κανεὶς ἐδῶ νὰ φυλάτῃ;

— Μένει ἓνας ἀνθρώπος καὶ πλαγιάζει εἰς τὸ διπλανὸν δωμάτιον. Θὰ εἰσῆλθε βέβαια καὶ χθὲς, κατὰ τὴν συνήθειάν του, τὰ μεσάνυκτα.

— Τὰ μεσάνυκτα! ἀνέκραξεν ὁ κύριος Δορζέρ. Ὁ Μαλικὸν τὰ μεσάνυκτα ἔρχεται; Ἢ τὸν διώξω.

— Ὅχι βέβαια πρὶν τὸν ἀνακρίνωμεν, εἶπεν ὁ Βορισώφ.

— Ὅχι βέβαια, ἂν καὶ δὲν τὸν ὑποπεύωμαι. Εἶνε γέρον ὑπηρέτης, τὸ νόστον ἔχω πρὸ εἰκοσίων ἐτῶν ἐνταῦθα. Δὲν ἔκαμες ὅμως καλὰ, Βινιόρ, νὰ μὴ με εἰδοποιήσῃς.

Ὁ Βινιόρ ἐκυψὲ τὴν κεφαλὴν καὶ ἠσθάνετο ἔτι μεγαλειότεραν τύψιν, διότι δὲν τὸν εἶχεν εἰδοποιήσει περὶ τῆς πρώτης ἀποπείρας ἵνα λάβωσι προφυλακτικὰ μέτρα. Ἐλυπεῖτο σφόδρα, διότι ἐπείσθη εἰς τὰς συμβουλὰς τοῦ τρελοῦ αὐτοῦ Μαξιμου καὶ μεγάλως ἐπεθύμει νὰ ἐξομολογήθῃ τὰ πάντα εἰς τὸν κύριόν του, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα.

Ὁ ταγματάρχης τὸν ἐξέβαλλε τῆς ἀμυχανίας αὐτῆς εἰπὼν:

— Ἀφοῦ εἴσατε βέβαιος περὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, εἰμεθα ἠναγκασμένοι νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ κλοπὴ ἐγένετο προτοῦ ἔλθαι εἰς τὴν θέσιν του αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος, ἢ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν ὑπαλλήλων.

— Μεταξὺ τῶν ἐξ καὶ τοῦ μεσονυκτίου, εἶπεν ὁ κύριος Δορζέρ, καὶ ὁ ἀχρεῖος γραμματεὺς μου τὸ ἔστριψε εἰς τὰς ἐνδεκάμισυ.

— Εἶνε ἐνδείξεις καὶ ὄχι ἀπόδειξις. Πῶς εἰσῆλθεν ἐδῶ;

— Ἐπέρασε ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν σκάλα καὶ τὸν διάδρομον.

— Ἄλλ' ἡ θύρα τοῦ γραφείου ἦτο κλειστή, θαρρῶ, καὶ δὲν ἔφερον ἔχνη βίας. Πῶς τὴν ἀνοίξε;

— Θὰ εἶχεν ἀντικλεῖδι, δὲν γίνεται,

ἐκτὸς ἂν δὲν ἔκλειψεν ἐκεῖνο ποῦ ἔχει ὁ φύλαξ.

— Δὲν ἐμποροῦμεν νὰ τὸ ὑποθέσωμεν αὐτό, ἀλλὰ τὸ κλεῖδι τοῦ χρηματοκιβωτίου, ποῦ τὸ ἐλησμόνησεν ὁ κλέπτης, ποῦ τὸ εὗρηκεν;

Ὁ κύριος Δορζέρ τὸ ἐξήγαγε τοῦ κλεῖθρου καὶ τὸ ἐξήτασε προσεκτικῶς.

— Εἶνε ὅλως διόλου ἀμεταχειρίστο, ἐψιθύρισε, καὶ αὐτὸς ποῦ τὸ ἔκαμε θὰ εἶνε καλὸς τεχνίτης, διότι τίποτε δὲν λείπει. Θὰ εἶχε βέβαια ἀντίτυπον.

— Διὰ νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ γραμματεὺς σας τοῦ ἔδωκε, θὰ ἐπῆρεν ἢ τὸ ἰδικόν σας κλεῖδι ἢ τοῦ ταμίου σας.

— Καὶ ἐγὼ ποτὲ δὲν τοῦ ἔδωκα τὸ ἰδικόν μου, εἶπεν ὁ Βινιόρ σπεύδων νὰ ὑπερασπισθῇ τὸν φίλον του, τὸν ὁποῖον κατηγοροῦν.

— Οὔτε ἐγὼ τὸ ἰδικόν μου, ἐπανελάβην ὁ τραπεζίτης; πιθανὸν ὅμως νὰ τὸ εἶδεν ὁ Ροβέρτος, διότι ἐτύχαινε νὰ τὸ λησμονήσω εἰς τὸ γραφεῖόν μου.

— Ἐπρεπεν ὅπως δήποτε νὰ τὸ πάρῃ καὶ τότε θὰ τὸ ἐνοούσατε. Ἀλλὰ γιὰ ν' ἀνοίξετε τὸ χρηματοκιβώτιον δὲν μεταχειρίζεσθε μίαν λέξιν;

— Ναι, δὲν τὸ ἐσκέφθην, εἶπεν ὁ κύριος Δορζέρ. Μήπως, Βινιόρ, εἶπες αὐτὴν τὴν λέξιν εἰς τὸν Ροβέρτον;

— Ὅχι, κύριε, χθὲς τὴν ἠλλαξά. Κανεὶς δὲν τὴν ἠξέυρει.

— Οὔτ' ἐγὼ, καθὼς βλέπω. Διατί τὴν ἠλλαξες χωρὶς νὰ με εἰδοποιήσῃς;

— Δὲν τὸ ἐσκέφθην, ἐψιθύρισεν ὁ Βινιόρ.

— Ἄς δοῦμε τὴν λέξιν, εἶπεν ὁ τραπεζίτης πλησιαζών.

Τὰ πέντε γράμματα ἦσαν εἰς τὴν θέσιν των· ἀνέγνωσε τὸ ὄνομα τῆς κόρης του καὶ ἠρώτησε ζωηρῶς:

— Διατί ἔβαλες αὐτὸ τ' ὄνομα;

— Οὔτε γὼ δὲν ἠξέυρω γιὰτί, ἀπεκρίθη ἐν καταφανεῖ ταραχῇ. Ἐλαβα τὸ πρῶτον ποῦ μου ἔτυχε. Ἐβιάζομην. Καὶ σεῖς μου εἶχατε συστήσει νὰ μὴ ἀφίνω πολὺν καιρὸν τὰ ἴδια γράμματα.

— Ὁ Ροβέρτος εἰσῆλθε μετὰ τὴν ἀλλαγὴν;

— Ὅχι, κύριε... δηλαδή... τὴν λέξιν προχθὲς βράδῳ... καὶ χθὲς τὸ πρῶτ' ἦλθεν ὁ Ροβέρτος νὰ μοῦ φέρῃ μίαν σημείωσιν, ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ εἶδε τὰ γράμματα.

— Δὲν πιστεύεις, ἀλλὰ δὲν εἶσαι καὶ βέβαιος. Καὶ τὰ δύο μάγγανα διατί νὰ μὴ ἐνεργήσουν;

— Δὲν... δὲν ἠξέυρω, κύριε, ἐψιθύρισεν ὁ Βινιόρ.

— Καλὰ, τὸ ἔξυρω ἐγὼ. Ὁ Ροβέρτος ἐγνώριζε τὸ μυστικόν. Τοῦ εἶχα εἰπεῖ τὸ σάκις ἐγὼ περὶ τούτου. Καὶ ἐγνώριζε τὸν μηχανισμόν διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐνέργειαν τῶν μαγγάνων. Τώρα δὲν ἀμφιβάλλω. Αὐτὸς εἶνε.

— Ὅμως κύριε...

— Μὴ ἐπιμένῃς, διότι ἂν δὲν εἶνε αὐτός, ἢ ἐγὼ εἶμαι, ἢ σύ, διότι μόνον ἡμεῖς οἱ τρεῖς ἐγνώριζαμεν τὴν ὑπαρξίν τοῦ μηχανισμοῦ.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη, ἡ ἀκαταμάχητος, ἠνάγκασε τὸν Βινιόρ νὰ σιωπήσῃ καὶ μὴ φέρῃ ἑτέρας ἀντιρρήσεις πρὸς δικαιολογίαν τοῦ φίλου του. Ἦτο φανερόν ὅτι ἢ αὐτὸν ἢ τὸν Ροβέρτον δὲ Καρνοέλ ἔπρεπε νὰ κατηγορήσουν.

Ἐν μόνον μέσον ἦν διὰ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ διλήμματος τούτου: νὰ διηγηθῇ τὴν ἱστορίαν τῆς κομμένης χειρὸς, νὰ ὁμολογήσῃ τὰ τῆς πρώτης ἀποπείρας, καὶ νὰ διακηρῆξῃ ὅτι δὲν ἦτο ὁ Ροβέρτος, ἀφοῦ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἔμεινε παρὰ τῷ κυρίῳ Δορζέρ. Καὶ μόνον τοῦτο πάλιν δὲν ἐδύνατο νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά του Ροβέρτου, διότι πιθανὸν νὰ ὑπέθετον ὅτι εἶχε συνενόχους.

Ὁ Βινιόρ ἐσκέφθη ὅτι ἦν κάλλιον νὰ σιωπήσῃ παρὰ νὰ ἐκτεθῇ ἀνωφελῶς. Ἐσυλλογίζετο ὅτι διὰ τοῦ χρόνου ἤθελε διαλευκανθεῖ τὸ μυστήριον. Ἄλλως τε, ἔπρεπε νὰ συμβουλευθῇ τὸν Μαξιμον προτοῦ ἐνεργήσῃ.

Εὐρέθη εἰς κακὴν θέσιν καὶ ἔμεινεν ἐλαίψει ἐτοιμότητος καὶ ἐνεργείας.

— Οὔτε σύ οὔτ' ἐγὼ εἰμεθα, δὲν εἶν' ἔτσι; ἐπανελάβην ὁ τραπεζίτης. Λοιπὸν εἶνε ὁ Ροβέρτος.

— Ἀρχίζω νὰ τὸ πιστεύω, εἶπεν ὁ ταγματάρχης, ὁ ὁποῖος ἤκουε μέχρι τοῦδε τὸν μεταξὺ τοῦ κυρίου Δορζέρ καὶ τοῦ ὑπαλλήλου του διάλογον. Τώρα πρόκειται νὰ ἀποφασίσωμεν τί θὰ κάμωμε. Ἐπιμένετε πολὺ νὰ εὗρητε τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἔκλειψαν;

— Ὀλιγώτερον ἀφ' ὅτι σεῖς διὰ τὸ κιβωτιδίον σας ἐπιμένω ὅμως εἰς τὴν ἀπόφασίν μου νὰ καταδιώξω τὸν κλέπτην. Πρέπει νὰ τιμωρηθῇ αὐτὸς ὁ ἀχρεῖος, καθὼς τὸ ἀξίζει.

— Αὕτη εἶνε καὶ ἐμὲ ἡ ἰδέα μου. Ἄν θέλετε μάλιστα ἐμπιστευθῆτε εἰς ἐμὲ καὶ ἐγὼ ἐπιφορτίζομαι νὰ τὸν εὗρω ὑπὸ ἓνα ὄνομα ὅρον ὅτι θὰ ἐνεργήσω μόνος. Καὶ θὰ δῆτε ὅτι θὰ ἐνεργήσω καλλίτερον ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν σας ἀστυνομίαν, ἢ ὁποῖα ἔχει τόσας ἄλλας φροντίδας. Ἐγὼ ποῦ ἔχω ἐνδιαφέρον νὰ ἐπιτύχω θὰ φροντίσω πολὺ καλλίτερον. Ἐχω ὅμως ἀνάγκην μερικῶν πληροφοριῶν περὶ τοῦ κυρίου δὲ Καρνοέλ. Ποῖον συνανεστρέφετο εἰς Παρισίους;

— Κανένα, πρὸ δύο ἐτῶν ποῦ ἔγινε γραμματεὺς μου.

— Ἡ οἰκογένειά του κατοικεῖ εἰς τὴν ἐπαρχίαν, θαρρῶ.

— Δὲν ἔχει οὔτε οἰκογένειαν, οὔτε κτήματα. Ὁ πατέρας του τοῦ ἄφησεν ἓνα πύργον μονάχα καὶ ἐκεῖνον κατεστραμμένον.

— Εἰς ποῖον μέρος τῆς Γαλλίας;

— Εἰς τὴν Βρετάνην, πλησίον τοῦ Κίμπερ, θαρρῶ. Οἱ πρόγονοί του ἦσαν κύριοι ἐκείνου τοῦ μέρους, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται Καρνοέλ, καθὼς αὐτός. Σὰς βεβαίως ὅμως πῶς δὲν ἐπῆγεν ἐκεῖ. Θὰ ἔφυγε τὰ μεσάνυκτα διὰ τὴν Ἀβρὴν καὶ ἀπὸ κεῖ διὰ τὴν Ἀγγλίαν ἢ τὴν Ἀμερικὴν.

— Ἐκτὸς ἂν δὲν διηυθύνθη πρὸς τὴν

Ρωσίαν ἢ ἄλλο μέρος. Θὰ μάθω ἐντὸς ὀλίγου.

— Θαυμάζω τὴν πεποίθησίν σας, κύριε, ἂν καὶ δὲν τὴν συμμερίζομαι. Σὰς βεβαιῶ δὲ ὅτι δὲν θὰ τὸν καταγγείλω. Ἐξήσεν εἰς τὸ σπίτι μου αὐτὸς ὁ δυστυχὴς καὶ ἂν δὲν ἐβλάπτεσθε εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν θὰ ἐπεθύμουν νὰ μὴ γίνῃ λόγος πλέον περὶ αὐτοῦ. Ἐνεργήσατε ὅπως θέλετε, σὰς τὸν παραδίδω.

— Καλὰ, κύριε, ἡ δικαιοσύνη θ' ἀποδοθῆ, ἄνευ θορύβου καὶ σκανδάλου. Θὰ μὲ ἴδῃτε ὅταν τὰ πάντα τελειώσουν. Φεύγω, χωρὶς νὰ πάρω τὸ κιβωτίδιόν μου, ἀφοῦ ἐξηφανίσθη, ἀλλὰ ὑποθέτω ὅτι θὰ σὰς εἶνε εὐκολόν νὰ μοῦ μετρήσετε τριάκοντα χιλιάδας φράγκων, ποσὸν τὸ ὅποιον ἤρχομαι νὰ σὰς ζητήσω.

— Ὁ ταμίας μου θὰ σὰς τὸ μετρήσῃ. Καὶ τόρα, ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀπέλθω. Αἱ ὑποθέσεις μου εἶνε κατεπίγουσαι καὶ εἶνε καιρὸς πλέον ν' ἀνοίξῃ τὸ θυρίδιον. Ἡκούσες, Βινιόρ; Πρόσεχε, οὔτε λέξι.

Ὁ ταμίας ὑπεκλήθη μόνον, διότι ἕνεκα τῆς ταραχῆς του, δὲν ἐδύνατο ν' ἀποκριθῆ. Ὁ κύριος Δορζέρ ἐχαιρέτισε ψυχρῶς λίαν τὸν ταγματάρχην καὶ ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ.

Ἦθελε νὰ ἴδῃ τὴν κόρην του.

Ὁ κύριος Δορζέρ πρὸ τοῦ ταγματάρχου ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἡ καταστροφή τὴν ὁποίαν ἔβλεπε τὸν ἐξώργισε μεγάλως. Δὲν τὸν ἀπῆλιπεν ἡ ἀπώλεια τοῦ χρήματος, ἂν καὶ ὡς πρὸς τοῦτο δὲν ἐφάνετο ὅπως ἀναίσθητος, ἀλλ' ἡ ἰδέα ὅτι ἡ κόρη του ἠγάπησε κλέπτῃν. Διότι δὲν ἀμφέβαλλε περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ Ροβέρτου. Τὸ πᾶν εἰς κατηγορίαν τοῦ δυστυχοῦς τούτου νεανίου ἐστρέφετο, φηγόντος μετὰ τὴν διάπραξιν ἐγκλήματος τὸ πᾶν, ἔτι καὶ τὸ σχετικῶς μέτριον ἀφαιρεθὲν ποσόν.

Ἄλλος τις θὰ ἔκλεπτε τὰ ἑκατομμύρια. Ἐκεῖνος δὲ μόνος ἦν δυνατόν ν' ἀρκεσθῆ εἰς πενήκοντα χιλιάδας, ποσὸν διὰ τοῦ ὁποίου νὰ δοκιμάσῃ τὴν τύχην. Ἐκεῖνος μόνος ἦν δυνατόν νὰ συλλάβῃ τὴν ἰδέαν δανείου καταναγκαστικοῦ, τὸ ὅποιον ἤθελεν ἀποδώσει εἰς τὸν δανειστήν του, ἂν ἐπετύγχανον αἱ ἐπιχειρήσεις του.

Ἄλλως τε δὲ μόνον ἐπὶ τοῦ Ροβέρτου καὶ τοῦ Βινιόρ ἔπιπτον αἱ ὑπόνοιαι. Αὐτοὶ μόνοι ἐδύνατο κατὰ πᾶσαν ὥραν νὰ περιφέρωνται εἰς τὸ μέγαρον, νὰ γνωρίζωσι τὴν μυστικὴν λέξιν τοῦ χρηματοκιβωτίου καὶ τὸ προφυλακτικὸν μηχανήμα. Ὁ Βινιόρ δὲν ἔφυγεν· ὁ Βινιόρ οὐδὲν εἶχεν ἐνδιαφέρον νὰ κλέψῃ χιλιάδας τινὰς φράγκων.

Ἡ θέσις του ἦν ἐξαιρετικὸς καὶ τὸ μέλλον του ἠσφαλισμένον. Δὲν εἶχεν ὑποστῆ ταυτοχρόνως τὴν ἀπώλειαν τῆς θέσεώς του καὶ τῆς ἐλπίδος τοῦ νὰ νυμφευθῆ πλουσίαν κληρονόμον. Καὶ ἔπειτα τί τὸ ἤθελε τὸ κιβωτίδιον τοῦ Ρώσου, ὁ ἦσυχος αὐτὸς ὑπάλληλος, ὁ περὶ τῆς ἐργασίας του μόνον σκεπτόμενος; Ποῦ θὰ τὸ ἐκρυβε; Καὶ τὸ σπουδαιότερον θὰ εἶχε τὴν ἀνοησίαν νὰ τὸ πάρῃ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν

ἐπρόκειτο νὰ τὸ ζητήσῃ ὁ ἰδιοκτῆτης του;

Ὁ κύριος Δορζέρ δὲν ἤξευρεν ἀκριβῶς τί περιεῖχε τὸ μυστηριώδες ἐκεῖνὸ κιβωτίδιον, τὸ ὅποιον ἐλυπεῖτο πολὺ ὅτι ἐδέχθη, ἀλλ' ὑποπτεύετο ὅτι ὁ ταγματάρχης εἶχε κλείσει ἐκεῖ μέσα διπλωματικὰ ἔγγραφα, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα κρύπτουν μὲ πολλὴν φροντίδα, ἕως ὅτου ἔλθῃ ἡ κατάλληλος ὥρα νὰ τὰ μεταχειρισθῶν, καὶ τὰ ὁποῖα πληρώνουν ἀκριβᾶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ νὰ τὰ πάρουν.

Ἀμφέβαλλε πολὺ ὅτι ὁ κύριος Βορισώφ εἶχε βάλει ἐκεῖ χρηματικὰς ἀξίας. Ὁ Ρώσος αὐτὸς ἤξευρε πολὺ καλὰ βέβαια ὅτι οἱ τραπεζίται εἶνε ὑπόλογοι μόνον διὰ τὰς ποσότητας, αἱ ὁποῖαι φανερὰ τοῖς δίδονται, καὶ δὲν ἦτο ἀνθρώπος νὰ στερηθῆ δι' ἀμέλειαν ἢ ἀδιαφορίαν τοιαύτης προφυλάξεως. Ἐφεύρε δὲ τὸν μῦθον τοῦτον ἵν' ἀποφύγῃ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἐπιμονὴ του νὰ ἐνεργήσῃ μόνος πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ κλέπτου, ἐξηγεῖτο, διότι ἐφοβεῖτο ν' ἀναμιχθῆ ἢ ἀστυνομία εἰς οὕτω δυσάρεστον ὑπόθεσιν.

Ὁ πολιτικὸς ὑπάλληλος ἐπιπλήττεται σοβαρῶς ὅταν δι' ἀδεξιότητα ἀφοπλίζεται ὁ δὲ ταγματάρχης ἦτο πολιτικὸς ὑπάλληλος. Ἄν δὲ κατηγόρει τὸν Ροβέρτον δὲ Καρνοέλ, εἶχε λόγους πρὸς τοῦτο, τοὺς ὁποίους δὲν ἤθελε νὰ καταστήσῃ γνωστοὺς.

Ἄλλως τε δὲ ὁ κύριος Δορζέρ δὲν ἐλυπεῖτο ὅτι ἐγκατέλειπε τὸν γραμματέα του εἰς τὴν ἐκδίκησιν τοῦ κυρίου Βορισώφ, ἀντὶ νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ἀστυνομίαν, ἀποφεύγων οὕτω πᾶσαν ἐνδεχομένην διάδοσιν.

Ἐσκέπτετο νὰ πληροφορήσῃ τὴν Ἀλίκην περὶ τῶν συμβάντων καὶ ἐπρόβλεπεν ὅτι ἡ συνδιάλεξις ἤθελεν εἶνε θορυβώδης. Τὸ θεώρει ὅμως καθήκον νὰ τὴν διαφωτίσῃ, ἄνευ ἀπωλείας χρόνου, περὶ τῆς ἠθικῆς ἀξίας τοῦ κυρίου δὲ Καρνοέλ, καὶ νὰ τῇ δείξῃ τὸν κρημνόν, πρὸς ὃν ὀλίγου δεῖν ἔπιπτεν.

Προτοῦ ὅμως, ἤθελε νὰ λάβῃ πληροφορίας τινὰς.

Ἄμα εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖόν του ἐκάλεσε τὸν θαλαμηπόλον του, γέροντα ὑπῆρέτην τυγχάνοντα μεγάλῃς ἐμπιστοσύνης. Οὗτος ἐμάντευσε περὶ τίνος πρόκειται καὶ μόλις τῷ ἔθηκεν ὁ τραπεζίτης τὴν ἐρώτησιν, ἐπληροφόρηθ' ὅτι ὅλοι οἱ ὑπῆρέται τοῦ οἴκου ἐγνωρίζον τὴν ἀναχώρησιν τοῦ κυρίου δὲ Καρνοέλ.

Ὁ θυρωρὸς τὸν εἶδεν εἰσερχόμενον τὴν δεκάτην καὶ ἐξερχόμενον τὴν ἐνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν μὲ ἓνα δέμα εἰς τὰς χεῖρας.

Καθ' ὅλον τοῦτο τὸ χρονικὸν διάστημα ἔμεινεν εἰς τὸ δωμάτιόν του; Τοῦτο οὐδεὶς ἐγνώριζεν. Ἀφῆκεν ὅμως ἴχνη τῆς διαβάσεώς του: ἐνδύματα ἐρριμένα ἐπὶ τῶν ἐπίπλων καὶ σύρτας ἀνοιγμένους, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον ἦν ἄνω κάτω, καὶ τεμάχια ἐπιστολῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκῆσαν ἐν τῇ ἐστία.

Ἐπῆρχεν ἐκεῖ ἡ ἀταξία, ἡ ἐνδεικνύουσα κατεσπευσμένη ἀναχώρησιν.

Ὁ νεανίας οὔτε ἐνδύματα ἠλλαξεν· ἐν

μόνον κάλυμμα τοῦ ταξιδίου ἐπῆρε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ὀλίγα ἀσπρόρουχα. Ὁ κύριος Δορζέρ ἤθελε πρὸ πάντων νὰ πληροφορηθῆ καὶ δι' ἐν ἄλλο πολὺ λεπτόν πράγμα. Τὴν προτεραιάν εἶχε δειπνήσει ἔξω, ἐνῶ ἡ Ἀλίκη ἔμεινε μέσα; Ἦθελε νὰ μάθῃ ἂν ὁ Ροβέρτος τὴν εἶδε προτοῦ φύγει, καὶ ἐδίσταζε νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ὑπῆρέτην.

Εὐτυχῶς οὗτος ἦτο φλύαρος καὶ χωρὶς νὰ ἐρωτηθῆ εἶπεν ὅτι ἡ δεσποινὶς Δορζέρ ἐδειπνήσῃ μετὰ τῆς παιδαγωγοῦ τῆς καὶ κατόπιν παράυτα ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς. Ἐκεῖθεν συνεπέραναν ὁ τραπεζίτης ὅτι δὲν εἶδεν ἡ κόρη του τὸν κύριον δὲ Καρνοέλ εἰσελθόντα κατὰ τὰς δέκα καὶ κατοικοῦντα εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς οἰκίας.

Ὁ θαλαμηπόλος δὲν ἐσχολιάσε μὲν τὴν ἐσπευσμένην φυγὴν τοῦ κυρίου δὲ Καρνοέλ, ἀλλ' ἐφάνετο ἐκ τοῦ ἤθους του ὅτι ἦν ἀρκετὰ ἐκπεπληγμένος. Διὰ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ δὲ ἀπὸ τοῦ νὰ φλυαρῶσιν, ἐφρόντισε τεχνηέντως νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ κύριος δὲ Καρνοέλ ἀνεχώρει οὕτω βιαστικῶς διὰ κατεπίγουσαν ἀποστολὴν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Χωρὶς δὲ νὰ κάμῃ λόγον περὶ τῆς κλοπῆς, ἐκάλεσε τὸν Μαλικόρν, τὸν φύλακα τοῦ ταμείου, καὶ τὸν ἐπέπληξε σφοδρῶς.

— Δὲν ἐπεχείρησάν ἀκόμη νὰ μὲ κλέψουν, εἶπεν, ἀλλὰ δὲν θ' ἀργήσουν, βέβαια, ἂν ἐξακολουθῆς νὰ παραμελῆς τὴν ἐργασίαν σου. Ἐννοῶ νὰ ἔρχεσαι εἰς τὰς ἑννέα, διότι εἰς τὴν πρώτην φορὰν ποῦ θ' ἀργήσῃς θὰ σὲ διώξω.

Ὁ δυστυχὴς ὠμολόγησεν ὅτι εἶχεν ἀδικον, ἀλλ' ὠρκίσθη συνάμα εἰς τὸν κύριον Δορζέρ ὅτι κανεὶς δὲν εἶχεν εἰσελθεῖ εἰς τὰ γραφεῖα κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, διότι πάντοτε ἐκράτει τὰς κλειδας καὶ πάντοτε εὗρισκε τὰς θύρας ἄμα εἰσῆρχετο κλειστάς.

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἤθελε νὰ μάθῃ ὁ τραπεζίτης, καὶ ἤδη ἔσπευδεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς κόρης του, τὴν ὁποίαν εὗρε γράφουσαν ἐπιστολήν.

Ἦν ὠχρὰ καὶ εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθρούς. Ἠγέρθη ἄμα τὸν εἶδε καὶ ἦλθεν εἰς συνάντησίν του· ἀντὶ ὅμως νὰ πηδήσῃ εἰς τὸν λαιμόν του, ὡς συνήθως, τῷ ἔτεινε μόνον τὸ μέτωπόν τῆς εἰς φίλημα.

Ὁ κύριος Δορζέρ τὴν ἐφίλησεν, εἶτα δὲ λαμβάνων τὰς χεῖράς τῆς:

— Τί ἔχεις, μικροῦλά μου; τὴν ἠρώτησε. Θαρρεῖ κανεὶς πῶς ἔκλαιες.

— Ἀλήθεια. Ἐκλαίω, ἀπεκρίθη θαρρύντως ἡ Ἀλίκη. Ἀπὸ χθὲς ὅλο κλαίω... καὶ εἶσαι σὺ ἡ αἰτία.

Ὁ πατὴρ ἠσθάνθη ῥίγος. Οὐδέποτε ἀνέμενε τοιαύτην ἐλευθέραν ἐκδήλωσιν αἰσθημάτων, καὶ προεμάντευσεν ὅτι ἡ σκηνὴ ἤθελεν εἶσθαι μᾶλλον λυπηρὰ ἢ ὅσον ὑπέθετεν.

— Εἶσαι θυμωμένη μαζί μου γιατί σου εἶπα τὰ σωστά, εἶπεν ἠπίως. Ἐπρεπε νὰ εὐχαριστηθῆς ποῦ ἐναντιώθηκα σ' ἓνα γάμο ποῦ θὰ σ' ἔκανε δυστυχῆ. Ἀλλὰ δὲν πειράζει. Θέλω μόνον νὰ μ' ἀκούσης ἡσυχά. Ὅταν μάθῃς τί ἔχω νὰ σοῦ πῶ,

τότε θά 'δῆς ὅτι αὐτὸς ὁ γάμος ἦτο ἀδύνατον νὰ γίνη.

Ἡ νεανίς ἐκίνησε τὴν κεφαλήν χωρὶς ν' ἀποκριθῆ.

— Καὶ νὰ 'δῆς ὅτι ὁ κύριος δὲ Καρνοέλ τὸν ἔκαμε ἀδύνατον τὸν γάμο, ἐπανελάθην ὁ τραπεζίτης θέλων νὰ μετριάσῃ τὸ κτύπημα, ὅπερ ἤθελε καταφέρει.

Καὶ ἐπειδὴ εἶδεν ὅτι ἐκείνη ἐπέμενε νὰ σιωπᾷ :

— Τίνος λοιπὸν γράφεις; ἠρώτησε δεικνύων τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπιστολήν.

— Εἰς ἐκεῖνον, εἶπεν ἡ Ἀλίχη ἀνευ δισταγμοῦ.

— Τί! γράφεις εἰς αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον! Καὶ δὲν πληγαίνεις νὰ κρυφθῆς!

— Διατί νὰ κρυφθῶ; Ὁρίσθη εἰς αὐτὸν ὅτι θὰ τὸν νυμφευθῶ καὶ θὰ κρατήσω τὸν ἔρκον μου. Ἐμπορῶ λοιπὸν νὰ γράψω εἰς τὸν ἀρραβωνιστικόν μου.

— Λοιπὸν ἔδωκες τὸν λόγον σου χωρὶς τὴν ἀδειάν μου! Καὶ υποθέτεις ὅτι θὰ ὑπανδρευθῆς χωρὶς τὴν θέλησίν μου! Εἶσαι τρελή. Δὲν ἤξεύρεις λοιπὸν ὅτι εἰς τὴν ἡλικίαν σου δὲν ἔμπορεῖς νὰ κάμῃς τίποτε χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν τοῦ πατρὸς σου; ὅτι ὁ νόμος ἀπαγορεύει εἰς τὸν ἀνήλικον νὰ κάμῃ τίποτε; Λοιπὸν καὶ γὰρ σοῦ ἀρνοῦμαι τὴν συγκατάθεσίν μου.

— Ὅα περιμένω!

— Ἄ! μὰ εἶνε πολὺ, εἶνε πολὺ, ἀνεκράξεν ὁ κύριος Δορζέρ, ἐρυθρὸς ἐξ ὀργῆς. Τολμᾷς νὰ μοῦ πῆς ὅτι ἄμα ἐνηλικιωθῆς θὰ ὑπανδρευθῆς χωρὶς τὴν θέλησίν μου! Μὲ περιφρονεῖς! Καλὰ, ἡ αἰτία τῆς ἀμαρτίας σου θὰ γίνη καὶ τῆς τιμωρίας σου. Ξεύρεις τί ἔκαμε αὐτὸς ὁ κομψευόμενος ποῦ μοῦ τὸν λὲς ἀρραβωνιστικόν σου;

— Τίποτε βέβαια, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀνάξιον εἰς τὸ ὄνομα ποῦ φέρει, τὸ ὀρκίζομαι.

— Ἐκλεψε.

— Δὲν εἶνε ἀλήθεια.

— Ἐκλεψε, ἐπανελάθην ὁ κύριος Δορζέρ, δίδων ἰδιάζοντα τόνον εἰς τὴν λέξιν. Χθὲς τοῦ εἶπα τί σκέπτομαι ὡς πρὸς τὰς ἀξιώσεις του καὶ ὅτι τὸν στέλλω εἰς τὸ ἐξωτερικὸν νὰ με ἀντιπροσωπεύσῃ καὶ ἡρνήθη.

— Καλὰ ἔκαμε.

— Ἄφες νὰ τελειώσω. Κατόπιν τὸν ὑπερασπίσεις ἂν ἔχῃς ἀκόμη θάρρος, ἀφοῦ ἀκούσης τὴν ἱστορία του. Ἡρνήθη ὅ,τι τοῦ ἐπρότεινα, καὶ μοῦ εἶπεν ὅτι δὲν εἶχεν ἀνάγκην τῆς προστασίας μου, καὶ ἔφυγεν ὑπερήφανος. Δὲν τὸν ξαναεἶδα, ἀλλὰ ἐγύρισε τὴν νύκτα, ἐμβῆκε εἰς τὸ γραφεῖον, ἤνοιξε τὴν κάσα με ἀντικλεῖδι καὶ ἐπῆρε πενήντα χιλιάδες φράγκα καὶ ἕνα κιβώτιδιον τοῦ ταγματάρχου Βορισώφ.

— Θέλεις νὰ πῆς ὅτι τὸν κατηγοροῦν, ἀλλὰ δὲν πιστεύεις. Ἐρώτησέ τον. Δὲν θὰ δυσκολευθῆ διόλου νὰ δικαιολογηθῆ.

— Ἐφυγε! Τὸ ἔστριψε, ὅσῃ κλέφτης ποῦ εἶνε καὶ τὴν ἀρραβωνιστικὴν θὰ πέρασῃ τὰ σύνορα. Δὲν θὰ τὸν καταδιώξω. Μοῦ ἀρκεῖ ὅτι ἐγλύτωσα ἀπὸ τὸ ὑποκείμενόν του. Ἐλπίζω πῶς δὲν θὰ ξαναπατήσῃ εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἄν ὅμως ἔλθῃ, εἶσαι ἐλευ-

θέραι νὰ ὑπανδρευθῆς ἕνα ἄτιμον, διότι ἐγὼ δὲν θὰ τὸν συλλάβω.

— Ἐφυγεν, ἐψιθύρισε ἡ νεανίς πληγείσα κατάκαρδα, ἔφυγε χωρὶς νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ τὴν αἰτίαν ποῦ ἀπεμακρύνετο ἀπὸ μέ... χωρὶς καὶ νὰ με ἀποχαιρετίσῃ!...

Καὶ ἔπεσε λιπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς τῆς.

Ἐπεται συνέχεια.

Αἰσώπος

ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΛΑΡΕΤΥ

Η ΣΗΜΑΙΑ

Ἔργον στεφθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας

[Συνέχεια].

Ὁ Μαλαπέρ κατείχετο ὑπὸ τρομερᾶς παραφορᾶς πρὸς στιγμὴν ὠρθώθη ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ δεικνύων τὰς κατίσχονους αὐτοῦ κνήμας καὶ τὰ τεταμμένα νεῦρά των καὶ ἠθέλησεν ὁ ἴδιος νὰ ἀρπάσῃ ἐκ τοῦ τοίχου τὰς ὑβριστικὰς ἐκείνας εἰκόνας, ἀλλ' ἔπεσεν ἀπηυδηκῶς, ἐν τῷ μέσῳ τῆς μανίας του καὶ ἔμεινεν ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ὁ Φουζερέλ ἐκάλυψεν αὐτὸν καὶ περιστοίχισε διὰ μητρικῶν φροντίδων. Κατόπιν ἔλαβε καθίσμα ἐκ τῆς γωνίας τοῦ δωματίου ὅπως φθάσῃ τὰς εἰκόνας, εἰς ἃς ὁ ἐπιθάνατος εἶχεν ἀναγνώσει: Δειψία — Ἄγιος Ἰωάννης!

Τὸ βλέμμα τοῦ Φουζερέλ, καθ' ἣν στιγμὴν προσῆγγιζεν ἔτι τὴν κλίνην, συνήτησε τὸ τοῦ Μαλαπέρ, ὅπερ δὲν ἦτο πλέον ἀπειλητικὸν οὔτε ἄγριον, ἀλλ' ἤρεμον, μελαγχολικὸν καὶ ὡσεὶ συγκεκινημένον. Ἀποτόμως ἡ παραφορὰ εἶχε καταπαύσει, εἶχε καταπέσῃ ὡς παραπέτασμα καὶ γὰρ ἄσθενος ἐπέπληθη. Ὁ Φουζερέλ ὡπισθοχώρησε τεταραγμένος ἐνόμισεν ὅτι εἰς τοὺς πρὸ ὀλίγον διαπύρους ὀφθαλμοὺς τοῦ Μαλαπέρ, ἤδη ἔλαμπε τὸ δάκρυ. Ὁ ἐπιθάνατος ἐξήγαγε τότε τὴν ἰσχνὴν χεῖρά του ἐκ τοῦ καλύμματος καὶ ἔτεινεν αὐτὴν πρὸς τὸν ἀρχαῖόν του φίλον.

— Πόσον εἶσαι καλός, εἶπε μετὰ κόπου διὰ φωνῆς βραδείας καὶ σοβαρᾶς, πόσον εἶσαι καλός, ταλαίπωρε Φουζερέλ! Ἴδου σὺ τῶρα καὶ νοσοκόμος. Παρηγορήθητι, εἶπεν ὁ ἐπιθάνατος στενάζων, δὲν θὰ διαρκῆσῃ πολὺ τὸ νέον σου ἐπάγγελμα. Τετέλεσται, αἰσθάνομαι ὅτι τὸ πᾶν τελειώνει.

— Ἐτρελάθης; εἶπεν ὁ λοχαγός πολὺ ὠραῖα πράγματα μοὶ λέγεις, σὲ εὐχαριστῶ!

— Ἀναμφιβόλως, ὑπέλαθεν ὁ Μαλαπέρ, εἶνε ἴσως λυπηρὰ, ἀλλ' ἀλήθη. Σὲ καθιστῶ δυστυχῆ ἐγκαταλίπων σε, ἀλλὰ δὲν εἶνε σφάλμα μου. Ἄ! Φουζερέλ, ἐν λυπούμαι πινὰ διότι ἀποθνήσκω, καλὴ μου Φουζερέλ, δύνασαι νὰ εἴπῃς ὅτι εἶσαι σὺ!

— Δὲν ἔχεις οὐδένα νὰ ὑπηρετήσῃ; δὲν θὰ ἀποθάνῃς, καὶ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν θὰ εἶσαι εἰς Ποτσδάμν, ἐννοεῖς; εἰς Ποτσδάμν

— Ναί, ναί, ἀπεκρίνατο ὁ Μαλαπέρ ἀνυψῶν τοὺς ὤμους, γνωρίζω, εἶνε ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ δὲν εἰσέρχεται τις ὅπως θέλῃ. Αἰσθάνομαι ὅτι δὲν θὰ προχωρήσω πλεῖστον, πτωχὲ μου φίλε... Γνωρίζεις ὅτι ἐκινδύνευσαι ἀπᾶξ νὰ ἀποθάνῃς εἰς τὴν χώραν ταύτην, εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῆς Μαγιάνς πληγωμένος καὶ σχεδὸν ἀποθνήσκων κατὰ τὸ 1813. Φαίνεται ὅτι ἡ εἰμαρμένη μου ὤρισε νὰ μείνω ἐν Γερμανίᾳ. Ὅ,τι μὲ λυπεῖ καὶ μὲ βασανίζει, Φουζερέλ, εἶνε διότι ἀποθνήσκω τοιουτοτρόπως, ἐν τῇ ὁδῷ, χωρὶς νὰ πράξω ὅτι γνωρίζεις... Σὺ εἶσαι εὐτυχής. Ὅα ὑπάγῃς ἐκεῖ κάτω. Σὲ φθονῶ διὰ τὴν χαρὰν σου ταύτην. Πόσον ἐπεθύμουν νὰ ἐπανιδῶ τὸ τεμάχιον ἐκεῖνο καὶ νὰ λάβω ὀπίσω τὴν σημαίαν, τὴν ὁποῖαν ἔκλεψαν... Ἄν ἠδυνάμην νὰ βαδίσω, ἔστω καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων, θὰ ἐπορευόμην. Τοῦλάχιστον, γέρον μου, μὴ λησμονήσῃς νὰ πράξῃς ὅτι θὰ σοὶ ζητήσω. Ἀκουσον. Ματαίως προσπαθεῖς νὰ μὴ πιστεύῃς ἢ νὰ πείσῃς ἐμέ, ἀποθνήσκω. Ἀνθρώπους εἰς τὴν ἡλικίαν μας δύναται καὶ ὁ ἀνεμος νὰ τοὺς φονεύσῃ, ἀφ' οὗ ἀντέστησαν εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ ξίφους. Λοιπὸν ὅποταν ἀποθάνω, Φουζερέλ, καὶ δὲν θὰ εἶμαι πλέον πλησίον σου, ἐξακολούθησον μόνος τὴν ὁδόν σου, καὶ μόνος ἐπέτελεσον ὅτι ἀμφοτέροι εἴχομεν σχεδιάσει νὰ πράξωμεν. Ἄρπασαι τὴν σημαίαν τοῦ πρώτου τῶν γρεναδιέρων καὶ φέρε τὴν εἰς τὴν Γαλλίαν. Καὶ ὅταν τὴν λάβῃς, ὅταν γίνη ἰδική σου καὶ ἰδικήμας, τότε ἐλθὲ πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, εἰς τὴν γωνίαν τῆς γῆς ὅπου θὰ με θάψῃς, καὶ κτυπῶν διὰ τοῦ ποδὸς τὸ χῶμα ὑπὸ τὸ ὁποῖον θὰ κοιμούμαι, ἀρχαίε μου σύντροφε, εἰπέ μοι μόνον: «Ἐπανεκτήσαμεν τὴν σημαίαν, Μαλαπέρ!» καὶ σοὶ τὸ ὀρκίζομαι ὅτι θὰ σὲ ἀκούσω!

Ὁ στρατιώτης βραδέως προέφερε τὰς λέξεις ταύτας, αἰτινες ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτὸς ἀντήχουν ἤδη ὡς ἐκ τάφου ἐξερχόμεναι. Ὁ Φουζερέλ, ὅστις κατὰ τὸ σύνθηρος δὲν συνεκινεῖτο εὐκόλως, ἠσθάνθη ῥῆγος καθ' ὅλον του τὸ σῶμα. Ὅποταν ὅμως ὁ Μαλαπέρ μετὰ βραχεῖαν σιγὴν τῷ εἶπε:

— Μοὶ τὸ ὑπόσχεσαι λοιπόν;

Ἡρθώθη, παρετήρησε κατὰ πρόσωπον τὸν φίλον του καὶ τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρά του:

— Σοὶ τὸ ὀρκίζομαι, ἀπεκρίνατο.

Καὶ ὁ ἐπιζῶν, ἀποφαστικὸς καὶ σοβαρός, ἔλαβε τὴν διαταγὴν τοῦ ἐπιθανάτου.

Ἡ νύξ ὑπῆρξε μακρὰ εἰσέτι. Ὁ Μαλαπέρ ἐξησθένει κατὰ μικρόν. Ὁ πυρετὸς τῶν τελευταίων ἡμερῶν εἶχε καταπαύσει ἀναμφιβόλως, ἀλλ' ἀφίνων τὸ δυστυχὲς ἐκεῖνο σῶμα ἐν πλήρει ἐξασθενήσει. Ὁ λοχαγὸς ἔπνεσε τὰ λείψανα. Μόνον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἔζων πλέον, λάμποντες ἀπαισιῶς τὰ ὠχρὰ του χεῖλη ἔτρεμον, ἢ δὲ ἀσθενεῖ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν εἶχε καταμαρᾶνει τὸ εὐρωστον ἐκεῖνο πρόσωπον, χαράττουσα διὰ σκληροῦ δακτύλου τοὺς κροτάφους καὶ τὰς παρεῖας, ὧν τὰ μῆ-

λα ἐξεῖχον. Ἐνίοτε, ὅποταν ὁ Μαλαπέρ ἀπνηυδημένος ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἔμεινε οὕτω ἐξήπλωμένος, μὲ τὸ στόμα ἠνεωγμένον, τὰ δὲ βλέφαρα καταβιασμένα, ὁ Φουζερέλ ἔντρομος ὑπέθετεν ὅτι εἶχεν ἀποθάνει καὶ προσεγγίζων ἔκλινεν ὅπως ἀκούσῃ τὴν ἀναπνοὴν τοῦ ἀσθενοῦς· ἀλλ' ὁ λοχαγὸς εἰς τὴν κίνησιν τοῦ φίλου του ἤνοιγε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ διὰ λαμπόντων βλεμμάτων ἐνητένιζεν αὐτόν, ἐνῶ τὰ χεῖλη του προσεπάθουν νὰ μειδιάσωσι.

Τὸ πρῶν, κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ὁ Μαλαπέρ κατελείφθη ὑπὸ ἀσυνήθους ῥίγους, ἔφερε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν λαίμυρον καὶ χαμηλοφώνως ἐζήτησε νὰ πῆ. Ἄλλ' ὅταν ὁ Φουζερέλ τῷ ἔτεινε τὸ κοχλιάριον, οἱ ὀδόντες του ἐθῆξαν αὐτὸ καὶ διὰ χειρονομίας ἀποτόμου ἀπώθησε τὸν βραχίονα τοῦ φίλου του. Διὰ σκιρτήματος ὠρθώθη καὶ δεικνύων τὰς εἰς τὸν τοῖχον κρεμαμένους εἰκόνας: «Ὅχι, εἶπε διὰ βραγχώδους φωνῆς. . . εἶνε ψεῦματα! . . . εἶνε πολλοί! . . . ἡ σημαία! . . .» καὶ ἐπανέλαβε ἀπειλητικῶς καὶ ἀγρίως τὴν λέξιν ταύτην, τὴν τελευταίαν ἥτις ἀνήλθε ἐπὶ τῶν χειλέων του: «ἡ σημαία!» Καὶ ἔπεσε πάραυτα, μὲ τοὺς ὀφθαλμούς ἀπλανεῖς, ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου.

Ὁ Φουζερέλ ἔλαβε τὴν χεῖρά του. Ἡσθάνθη αὐτὴν συστελλομένην, καὶ τὸ βλέμμα ἔχων ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τούτου, ὁ λοχαγὸς ἔμεινε ὄρθιος, ἐνῶ τὰ δάκρυά του ἔρρεον καὶ ἠσθάνετο τοὺς δακτύλους τοῦ Μαλαπέρ ψυχρανομένους ἐντὸς τῶν χειρῶν του.

Ἦδη τὸ ὥρην φῶς τῆς ἡμέρας εἰσῆρχετο ἐν τῷ δωματίῳ ἐκείνῳ, ἐνῶ ἡ λυχνία ἀνέδιδε στιγμιαίας λάμψεις καὶ ἐσβέννυτο βαθμιδῶν. Ἀκτὶς ὠρὰ ἐπεκλήθητο τοῦ ἀρρενωποῦ καὶ ὑπερηφάνου προσώπου τοῦ Μαλαπέρ, ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ὀπίας οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ αἱ παρειαὶ του ἐφαίνοντο πλειότερον ὑπεσκαμμένα. Ὁ Φουζερέλ κατὰ τὸ στρατιωτικὸν αὐτοῦ στάδιον εἶχεν ἴδει πολλοὺς νεκροὺς καὶ ἐπιθανάτους, εἶχεν ἴδει αἰμοφύρτους πίπτοντας καὶ ἀκινήτους ἐν τῇ πολεμικῇ στάσει ὡς κεραυνωθέντας, πολλοὺς συντρόφους, πολλοὺς φίλους. Ἄλλ' ἤδη ὁ θανὼν δὲν ἦτο συνοπλίτης ἀπλοῦς, ἀλλ' ἦτο ἡ ἰδία του ὑπαρξίς, ἥτις καταθρόνυτο. Ἐμεινε μόνος ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπείρου πλήθους! ὁ θάνατος τῷ ἀνῆρπαζε τὸ ἕτερον ἡμισὺ του· ἴστατο ἀκίνητος καὶ παρατηρῶν διὰ μέσου τῶν ὑγρῶν ἐκ τῶν δακρῶν ὀφθαλμῶν του τὸν νεκρὸν ἐκείνον στρατιώτην, τοῦ ὁποίου ἡ ἀγωνία ἐπὶ τῆς γερονακτικῆς κλίνης ἔσχεν ὡς μάρτυρας τὰς εἰκόνας τῶν δύο καταστροφῶν: «Λειψία καὶ Βατερλώ!»

Ὁ Φουζερέλ ἐπὶ πολὺ ἔμεινε τοιούτῳ τρόπῳ βεθυθισμένος. Δύο ἢ τρία κτυπήματα ἐπὶ τῆς θύρας ἀπέσπασαν αὐτὸν τῆς ἀτονίας του. Ἀπεκρίθη μηχανικῶς:

— Εἰσέλθετε.

— Ἦτο ὁ βραχύσωμος, ὁ ψυχρὸς καὶ ἀτάραχος ἰατρός, ὅστις ἠρέμα ἠρώτησε:

— Πῶς εἶνε;

— Ἴδετε, ἀπεκρίνατο ὁ Φουζερέλ δεικνύων τὸν νεκρὸν.

Ὁ ἰατρός ἐπεφώνησεν ἀπλῶς ἀνευ ἐκπληξέως καὶ ἀφ' οὗ ἐπὶ στιγμὴν παρετήρησε τὸ πτώμα,

— Κύριε, εἶπε, μὴ δυνῆθεις νὰ τὸν σώσω θέλω νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος εἰς τὰ τῆς ταφῆς, ἀτίνα πάντοτε παρουσιάζουσι ὀλίγην δυσκολίαν, καὶ πρὸ πάντων εἰς ἓνα ξένον.

Ὁ Φουζερέλ ἐνώπιον τοιαύτης ἀδιαφορίας ἠσθάνθη ὀργὴν ἐνδόμυχον· ἤθελε νὰ κρημνίσῃ τὸν ἰατρὸν ἐκ τοῦ παραθύρου, ἀλλ' ἐσκέπητο ὅτι ὁ ἰατρός δὲν εἶχεν αἰτίαν νὰ συγκινηθῆ, καὶ ὅτι ἀπ' ἐναντίας προσεπάθει νὰ φανῆ καλός. Τότε ἠύχαρίστησε τὸν ἰατρὸν καὶ ἠκολούθησεν αὐτὸν εἰς τὰ γραφεῖα, ὅπως ποιήσωσι τὰς δηλώσεις.

Ὁ Φουζερέλ ἐξημμένος ἐκ τῆς ἐν Γερμανίᾳ διαμονῆς, κατέστη νευρικώτερος ἐνεκα τοῦ αἰφνιδίου τούτου θανάτου καὶ τῆς μεγάλης συμφορᾶς. Διήρχετο τὰς ὁδοὺς τῆς Κολωνίας ὡς τυφλός, οὐδὲν βλέπων ἢ ἀκούων, ἀλλὰ παραδιδόμενος εἰς τὰς θλιβερὰς σκέψεις του.

Ἡ θλίψις τῆς ἀπωλείας τοῦ φίλου του ἐδιπλασιαζέτο, διότι εὐρίσκετο ἐν τῇ ξένῃ ὁ Φουζερέλ θὰ ἔλεγεν ἐν χώρᾳ ἐχθρικῇ: «Υπάρχουσιν ἐν τῇ πατρίδι τόποι ὅπου ὁ θάνατος φαίνεται ἡδύτερος, ὅπως κοιμάται τίς, ὅπου ἀποθνήσκει εἰς τὸν οἶκόν του», ἐσκέπτετο ὁ Φουζερέλ. Συνέλαβε τὴν ιδέα νὰ φέρῃ τὸ σῶμα τοῦ Μαλαπέρ εἰς τὴν πατρίδα· ἐκτὸς ὅμως τῆς ἀποστάσεως καὶ τῶν δυσκολιῶν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ Ποσδάμη ἀνέμενε, παρουσιάζετο καὶ τὸ αἰώνιον τοῦ χρήματος ζήτημα! «Ἐπὶ τέλους, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ λοχαγός, ὁ ἀρχαῖος φίλος δὲν θὰ ἦνε μόνος. Πόσοι ταλαιπώροι ἀπέθανον πρὸ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ταύτης. . . ἄλλοτε. . . καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν! . . .»

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἔτρεχεν ἐν τῇ ἀγνώστῳ ἐκείνῃ πόλει.

Ὁ ἰατρός ἀφῆκεν αὐτόν, ἀφ' οὗ τῷ ἔδωκε πᾶσας τὰς πληροφορίες, ἃς ἐπεθύμει· ἀλλ' ὁ Φουζερέλ ταχέως τὰς ἐλησμόνησε καὶ ἠναγκάσθη νὰ τρέξῃ εἰς τὸν δαίδαλον τῶν στενωπῶν ἐκείνων, νὰ ἐρευνησῇ, νὰ ὀργισθῆ ὅπως ἐπιτύχῃ τὸν τάφον τοῦ φίλου του. Ὑπέφερεν ὁ δυστυχῆς, ἀναγκαζόμενος νὰ διαπραγματευθῆται πρὸς ἀποτόμους ὑπαλλήλους, πρὸς Πρώσσους σκωπτικούς· ὀργὴ ἀγρία κατελάμβανε αὐτόν, ἥτις πᾶραυτα κατέπαυεν. Οὐδὲν ἤκουεν ἐκ τῶν ὀνομάτων, ἃτίνα τῷ ὑπέδεικνον· ἠσθάνετο τὴν μεγάλην θλίψιν τῆς μονώσεως, δεκαπλασιαζομένην ὑπὸ τῆς βαθυτέρας ὀδύνης ἣν ἐπὶ ζωῆς του ἐδοκίμαζε. Τὸ ἐσπέρας, ὠχρὸς καὶ ἀπνηυδημένος ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ὅπερ διὰ κάπου ἀνεῦρεν. Οἱ τοῦ οἴκου ὑπεδέξαντο αὐτὸν καλῶς τὴν φορὰν ταύτην. Τοσαύτη ἀπελπισία ἐφαίνετο ἐπ' αὐτοῦ, ὥστε τὸ τραχὺ πρόσωπόν του καθίστατο ἐπιβλητικὸν καὶ ὠραῖον. Ἐφαγεν ὀλίγον, ἐχαίρετίσε καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Μία ὑπηρέτρια ἠρώτησεν αὐτόν

ἂν ἤθελε νὰ τῷ προετοιμάσωσι κλίνην εἰς ἕτερον δωμάτιον.

— Ὅχι, εἶπεν, εὐχαριστῶ. Δὲν θὰ κοιμηθῶ.

Ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ Μαλαπέρ εἶχον ρίψει τὸ λευκὸν ἐκεῖνο ὕφασμα τῶν νεκρῶν, τοῦ ὁποίου αἱ πτυχαὶ φαίνονται ὡς μάρμαρον. Ὁλίγον ἀγίασμα εὐρίσκετο ἐπὶ τῆς τραπέζης, πλησίον τοῦ Μαλαπέρ. Ὁ Φουζερέλ παρετήρησε τὴν νεκρικὴν ἐκείνην κλίνην καὶ ἀνεστέναξεν. Εἶτα ἐκάθησεν. Ἐλαβε βιβλίον, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ν' ἀναγνώσῃ. Τότε ἔστη ὄνειροπολῶν, τοὺς ὀφθαλμούς ἔχων προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ σαβάνου ἐκείνου, ἐν ᾧ ὁ νοῦς του ἐφέρετο εἰς τὰς παρελθούσας ἀναμνήσεις, τὰς ἐν τῷ στρατοπέδῳ νύκτας, τὰς ἡμέρας τῶν μαχῶν, ὡς καὶ τοὺς μακροὺς καὶ προσφιλεῖς περιπάτους καὶ τὰς εἰρηνικὰς ἐσπερίδας τῆς Βερνῶν. Πόσος χρόνος ἔρρευσε! πόσον ταῦτα ἦσαν μακράν! Ἄλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῶν σκέψεων τούτων, μία ἰδέα κυρίαρχος ἐπανήρχετο αἰείποτε. Ὁ Φουζερέλ ἀδιαλείπτως ἤκουε τὸν μέγαν τοῦ νεκροῦ λόγον, καὶ ἐν τῷ βόμβῳ ὃν προῦξενε ἡ κόπωση καὶ ὁ ὠσεὶ κενωθεὶς ἐγκέφαλος, ἐνόμιζεν ὅτι ἤκουεν ἐπαναλαμβανομένην τὴν λέξιν: «ἡ σημαία!»

Ὁ Φουζερέλ, καταπεπονημένος, ἐκοιμήθη ὀλίγον περὶ τὴν πρωΐαν. Ὅποταν ἀφυπνίσθη οἱ νεκροφόροι ἤρχοντο. Ὁ λοχαγὸς ἔμεινε ἐκεῖ παρὼν εἰς τὰς νεκρωσίμους προετοιμασίας. Ὅποταν εἶδε τὸν φίλον του τεθειμένον ἐν τῷ φορείῳ, ὡς ἱππότην ἐν τῇ πολεμικῇ του στολῇ, ἀνύψωσε μίαν γωνίαν τοῦ σαβάνου καὶ κλίνας ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ στρατιώτου, ὅπερ ἦτο ἐρυτιδωμένον, φαλακρὸν, καὶ ἔφερον οὐλὴν ζίφους, ἐπέθεσε τὰ χεῖλη του, ὡς ἴστατον ἀποχαριτισμὸν πρὸς τὸν συστρατιώτην. Εἶτα μέχρι τέλους παρέμεινε ὄρθιος καὶ ἀποφασιστικός.

Ὁ ἐκ τῆς προτεραιίας συννεφώδης οὐρανὸς ἦτο βροχερὸς τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Μικραὶ σταγόνες ψυχρᾶς βροχῆς πίπτουσαι ἀνέλυον τὸν βόρβορον τῶν ὁδῶν. Καὶ ὤφθη διασχίζουσα τὴν Κολωνίαν καὶ διευθυνομένη πέραν τοῦ Ἀνετόρ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Σαπέλ, πρὸς τὸ κοιμητήριον, κηδεῖα ἀγνώστου, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου ἐβάδιζε μόνος καὶ ἀσκεπής, ἀνῆρ πολιός.

Ὁ λοχαγὸς Φουζερέλ οὐδόλως ἐπρόσεγεν εἰς τὰ περὶ αὐτὸν συμβαίνοντα. Ἐβάδιζεν ἀκαταγωνίστως συρόμενος ὑπὸ τοῦ πρὸ αὐτοῦ φορείου· ἐν τούτοις παρετήρησεν ὅτι οἱ διαβάται δὲν ἀπεκαλύπτοντο πρὸ τοῦ νεκροῦ ὅπως ἐν Γαλλίᾳ.

— Οὔτε σὲ χαιρετῶσι, ταλαιπῶρε Μαλαπέρ, ἐσκέπτετο. Ἐν τῇ μικρᾷ ἡμῶν πόλει τῆς Βερνῶν καὶ στρατὸς θὰ ἤρχετο πρὸς τιμὴν τοῦ παρασήμου σου! Ἄλλ' εἶμαι ἐγὼ ἐδῶ, ἀρχαῖέ μου φίλε, καὶ τοῦτο σοὶ ἀρκεῖ, νομίζω!

Οἱ διαβάται καθίσταντο σοβαροὶ παρατηροῦντες τὸν ἀνδρα ἐκείνον, ὅστις ἐβάδιζε μόνος καὶ ἀγνωστος, ὑπὸ τὴν βροχὴν, εἰς τὰς βορβορώδεις ὁδοὺς καὶ χαμηλοφώνως ἐψιθύριζον:

— Εἰς Γάλλος!

Εἰς τὴν γωνίαν τοῦ κοιμητηρίου, μακρὰν τῶν ἐπισήμων τάφων, παρὰ τὰ ἀπλᾶ μνήματα τὰ κεκαλυμμένα διὰ κισσοῦ καὶ ἀνθέων, ἐτάφη ὁ λοχαγός, ἐν ᾧ ὁ Φουζερέλ δάκνων μετὰ θλίψεως τὸ κάτω χεῖλος του, δὲν ἀνελογίζετο εἰμὴ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἐπανήρχετο ἐκεῖ, εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ μέρος, ὅπως ἐκπληρώσῃ τὸν εἰς τὸν νεκρὸν δοθέντα ὄρκον καὶ τῷ εἶπῃ :

— Μαλαπέρ, ἰδοὺ ἡ σημαία!

Ὅτε ἐτελειώσαν τὰ πάντα, ὁ Φουζερέλ ἔστη μίαν εἰσέτι στιγμὴν πρὸ τοῦ χαίνοντος τάφου.

— Πτωχέ μου Μαλαπέρ, εἶπεν ὑψηλοφώνως, ἀρχαίέ μου σύντροφε! . . . καὶ εἶτα μετ' ἀποφασιστικῆς χειρονομίας, εἶπε :

— Ἐντὸς ὀλίγου!

Καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ οἰκημα ὅπου εἶχεν ἀφίσει μέρος τῆς ζωῆς του.

Εἰσερχόμενος, τὸ δωμάτιον τῷ ἐφάνη μέγα καὶ ψυχρὸν. Ἐν τῇ εὐρείᾳ ἐκείνῃ αἰθούσῃ τὰ βήματά του ἐνόμιζεν ὅτι ἀντήχουν ὡς ὑπὸ θόλον. Εἶδε τὴν κλίνην, ἣτις ἐκαλύπτετο ἤδη ὑπὸ εὐτελοῦς ὑφάσματος κεκοσμημένου δι' ἀνθέων καὶ ἣτις περιέμενε βεβαίως νέον ξένον, εἶδε τὰς δύο εἰκόνας, ὧν ἡ θέα εἶχε παροργίσει φρικωδῶς τὸν ταλαίπωρον Μαλαπέρ.

Τὴν φορὰν ταύτην ὁ Φουζερέλ ἔφθασε τὰς ὑβριστικὰς ἐκείνας εἰκόνας ἐκ τοῦ τοίχου καὶ κατεσύντριψεν αὐτὰς διὰ τοῦ ποδός του ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου· εἶτα, εὐτυχῆς, με' ὀφθαλμούς πλήρεις δακρύων, ἐκτύπα ἐπ' αὐτῶν τοὺς πόδας μετὰ πικρᾶς χαρᾶς.

Τὴν ἐπαύριον εἶπε νὰ τὰς καταλέξωσιν εἰς τὸν λοχαγισμὸν του.

Ὁ ξενοδόχος, φλεγματικὸς, οὐδόλως ἐφάνη ἐκπλαγεῖς. Προσέθηκεν εἰς τὸ ὀλικὸν ποσὸν καὶ τὴν τιμὴν τῶν εἰκόνων, διπλασιάσας αὐτήν.

Ὁ Φουζερέλ ἀνεχώρησε πύραυτα. Ἐσπευδὲν, ἐνεργῶν καὶ ζητῶν τὴν κίνησιν καὶ τὸν ἀγῶνα, νὰ ἀποτινάξῃ τὴν λύπην ὑφ' ἧς καταλαμβάνετο.

Ὅπότεν εἰς τὴν κλίσιν τῆς ὁδοῦ ὁ Φουζερέλ εἶδεν ἐξαφανιζομένην ὑπὸ πτυχῆν τοῦ ἐδάφους τὸν μέγαν ὄγκον τοῦ ἀτελοῦς Dom, δὲν ἠδυνήθη νὰ διώξῃ τὴν θλίψιν ἐκείνην τῆς καρδίας, ἣν αἰσθανόμεθα ὅπότεν ἐγκαταλείπωμεν ὀπισθεν ἡμῶν γῆν ἣν ἀγαπῶμεν.

Ἐπὶ πολὺ παρετήρησε τὸν σωρὸν τῶν οἰκιῶν, τὰ τόξα τῶν ἐκκλησιῶν, τὰς ἐπὶ τοῦ γηραιοῦ Ρήνου μεγάλας γεφύρας, καὶ ἐν τῷ ἀθροίσματι τῶν ἀγνώστων ἐκείνων οἰκημάτων, τῶν πετρῶν καὶ τῶν ὀδῶν, προσεπάθει πάντοτε νὰ μαντεύσῃ τὸ ἥμερον μέρος ὅπου ὁ Μαλαπέρ ἐκοιμήθητο.

Εἶτα ἀπώλεσεν ἐξ ὄψεως τὴν Κολωνίαν.

Μηχανικῶς ἐπανελάμβανεν : «Εἰς τὴν Κολωνίαν! . . . γὰ ἔλθῃ νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὴν Κολωνίαν!» Καὶ ἡ ξένη ἐκείνη πόλις ταυτοχρόνως τῷ ἐφάνετο μισητὴ καὶ φίλη, διότι τῷ ἀφῆρει, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐφύλαττε, τὸ ἡμῖς τῆς καρδίας του.

Ε'

Ὁ ἰσχυρὸς τῆς ιδέας, τῆς θελήσεως, τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὸ καθήκον! Ὁ Φουζερέλ ἐφ' ὅσον ἢ εἰς Πρωσσίαν φέρουσα αὐτὸν μικρὰ ἀμαξία προὔχωρει δονουμένη καὶ ὡσεὶ ἀσθμαίνουσα, δὲν ἐσκέπτετο εἰμὴ τὴν ἀφρονα ἐπιχειρήσιν του, καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ὁ Μαλαπέρ ἦτο πάντοτε παρ' αὐτῷ καὶ τῷ ἔλεγεν ἀκαταπαύστως τὸ σύνθημα : Πρὸς τὴν σημαίαν!

Ἀφικόμενος εἰς Βερολίνον κατελείφθη ὑπ' ὀργῆς πρὸ τῆς πόλεως ταύτης, ἣτις ἔχει τὴν θέαν στρατῶνος, ἣτις εἶνε πλήρης στρατιωτῶν καλῶς ἐνδεδυμένων καὶ ἀξιοματικῶν ἀναιδῶς κομφῶν, πόλιν διαμονῆς τῶν δεκανέων καὶ τῶν αὐλικῶν.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἠρώτησε πῶς ἠδύνατο νὰ μεταβῇ εἰς Ποτσδάμην. Τῷ ὑπέδειξαν τὴν ὄραν καὶ τὸν τόπον ἐξ οὗ ἡ ἀμαξία ἀνεχώρει. Διὰ διερμηνείας συνεφώνησε τὴν τιμὴν ἀνόδου καὶ καθόδου. Ὁ Φουζερέλ δὲν ὠμίλει πλέον πρὸς Γερμανοὺς, διότι κατελαμβάνετο ὑπὸ λύσσης μὴ ἐννοούμενος. Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωί, ἐξυρισμένος καὶ φορῶν τὰ χειροκτῆτά του, κατὰ πάντα ἔτοιμος, ὡς εἰς ἡμέραν ἐπιθεωρήσεως — καὶ ἦτο ἡμέρα μάχης — ὁ λοχαγὸς Φουζερέλ ἀνεχώρησε διὰ Ποτσδάμην ὅπου — ἐπὶ τέλους θὰ ἔφθανε μετὰ τινος ὄρας.

Ἐπασχεν ἐκ πυρετοῦ· ἐπιθύριζε καθ' ἑαυτὸν ἄμα τι τῆς νεότητός του· ἦτο ἀνυπόμονος ὡς ἀνθρώπος προσεγγίζων ἤδη τὴν κρίσιμον στιγμὴν τοῦ βίου του. Ἐνεθυμεῖτο τὸν Μαλαπέρ καὶ μέχρι μυχιῶν ἐλυπεῖτο, διότι δὲν εὕρισκετο ἐκεῖ, πλησίον του.

— Ταλαίπωρος φίλος! πόσον θὰ ἐχάριετο!

Παραδόξως πῶς οὐδόλως ἀμφέβαλλεν ὅτι ἡ σημαία τοῦ συντάγματος θὰ ἤρχετο εἰς τὴν κατοχὴν του. Ἡ ἔκστασις ἔχει τὸ προνόμιον νὰ καθιστᾷ ψηλαφητὸν καὶ τὸ ἀδύνατον.

Οὐδόλως ἐξήταζε τίνι τρόπῳ θὰ ἔφθανε μέχρι τῆς σημαίας καὶ πῶς θὰ ἤρπαζεν αὐτήν ἐκ τοῦ ἐχθροῦ. Ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ ἐλάμβανε τὴν σημαίαν. Ἡσθάνετο αὐτήν, οὕτως εἶπεῖν, ἐντὸς τῶν χειρῶν του, καὶ ἡ μέταξά ἔφριττεν ὑπὸ τὰ φιλήματά του ἐκ τῶν προτέρων. Ὁ ἐραστής οὗτος τοῦ καθήκοντος δὲν ἐβάδιζε πρὸς μάχην, ἀλλ' εἰς ἐρωτικὴν συνέντευξιν.

Ἐν τούτοις ἠσθάνθη βαθεῖαν καὶ σοβαρὰν συγκίνησιν ὅπότεν ἡ ἀμαξία ἔστη, ὁ δὲ ὀδηγὸς εἶπε :

— Ποτσδάμη!

— Ποτσδάμη; εἶχε φθάσει λοιπόν!

Ἐκ τῆς γερμανικῆς γλώσσης ἐγνώριζε μόνον τὸ ὄνομα τῆς ἐκκλησίας ὅπου εὕρισκετο ἐν τῇ πανδήμῳ καὶ κοινωνικῇ ἐκείνῃ πόλει, τῇ κοσμουμένη δι' ἀψίδων καὶ ἀγαλμάτων καὶ ἀνακτόρων, ὁ τάφος τοῦ Μεγάλου Φρειδερίκου — Carnisons Kirche.

Διαβάτης τις ἔδειξεν αὐτὴν διὰ τοῦ δακτύλου.

Ἡ Carnisons - Kirche - ἐν Ποτσδά-

μη, γυμνὴ καὶ φαῖα, ὡς ἀπασαί αἱ προτεσταντικαὶ ἐκκλησίαι, οὐδὲν θὰ εἶχε τὸ ἀξιοπαράτητον ἂν δὲν περιελάμβανε τὸν τάφον τοῦ Μεγάλου Φρειδερίκου. Εἶνε ναὸς ψυχρὸς, με' θρονία καὶ στοὰς ξυλίνους, με' τοίχους ἀνευ κοσμημάτων καὶ ὑάλους λευκάς. Εἶνε εἶδος ἐξοχικῆς ἐκκλησίας. Μόνον τὸ μνήμα τοῦ βασιλέως δοξάζει τὸ μέρος ἐκεῖνο. Εἶνε ἰσόγειος ὁ τάφος οὗτος, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔστη σκεπτικὸς καὶ εὐχαριστημένος ὁ νικητὴς τῆς Ἰένης. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ θόλου τεχνικῶς εὕρισκεται ὁ ἐκ κασσιτέρου μέλας τάφος, ἀνευ κοσμημάτων, ἀπέναντι τοῦ πατρικοῦ, διὰ μέσου τῶν σιδηρῶν κιγκλιδίων, αἵτινες χωρίζουσι αὐτὸν τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς προσεγγίσεως τοῦ κοινοῦ. Ἄλλοτε ἐφάνιντο ἐκεῖ τὸ ξίφος καὶ τὰ παράσημα τοῦ μεγάλου Φρειδερίκου. Ὁ Ναπολέων, τὸ 1806, ἔλαβεν αὐτὰ ἐκεῖθεν. Καὶ ὁπότεν εἰς τῶν ἰδικῶν του συνεβούλευσεν αὐτὸν νὰ κρεμάσῃ παρὰ τὸ πλευρόν του τὸ ξίφος τοῦ μεγάλου Φρειδερίκου. «Ἀνόητε, ἀπεκρίνατο ὁ αυτοκράτωρ πληγείς ἐν τῇ φιλοδοξίᾳ του, μήπως δὲν ἔχω τὸ ἰδικόν μου!»

Ἡ Πρωσσία ἤγειρεν εἰς τὸν ἑαυτῆς βασιλέα τρόπαια ἐκ τῶν γαλλικῶν σημαίων. Δύο τρόπαια αἰχμαλώτων σημαίων κοσμοῦσι τὸ ὑπερκείμενον τοῦ βασιλικοῦ μνημείου μαρμαρίνον καιδρίον.

Ἐπὶ τῷ καιδρίῳ τούτου ὑψοῦται εἶδος στοὰς, ἣτις κυριαρχεῖ, οὕτως εἶπεῖν, τοῦ τάφου. Κλίμαξ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν φέρει ἐκεῖ, καὶ ἐκ τῆς στοὰς βλέπει τις κάτωθεν τὰς μελανὰς καὶ λευκάς πλάκας τὰς στρωννυούσας τὴν ἐκκλησίαν, τὰς πρὸς τὸν ὑπόγειον τάφον τοῦ βασιλέως ἀνοιγομένας κιγκλίδας, τοὺς δύο σωροὺς τῶν σημαίων τῆς Μεγάλης Στρατιᾶς, ὧν τὰ χρώματα εἶνε ἡλλοιωμένα, οἱ κροσσοὶ ἐσχισμένοι ὑπὸ τῶν σφαιρῶν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῶν κωνοειδῆ. Οἱ ἐπισκέπται τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἠδύναντο διὰ τῆς χειρὸς νὰ φθάσωσι τὰς πλήρεις κόνας πτυχᾶς τῶν σημαίων τῶν μεγάλων πολέμων. Πρὸ τινων ἐτῶν εἶδος περιφράγματος χωρίζει πλείοστον τὸ κοινόν. Καὶ ἤδη ὅμως κλίνων τις ἐπὶ τῆς στοὰς ἠδύνατο νὰ ἐγγίσῃ τὴν ἐν τῇ μάχῃ ἐσχισμένην ἐκείνην μέταξάν, ἣτις ἀποπνέει οσμὴν νίτρου καὶ κόνεως. Οὕτω τὰ τρόπαια τῶν νικῶν τοῦ Βλοῦχερ ἐκτείνουσι τὴν σκιάν των ἐπὶ τοῦ ὑπνοῦ τοῦ βασιλέως φιλοσόφου. Οἱ ἀπόγονοι τῶν νικητῶν τοῦ Ροσβάχ μαρτυροῦσι τὸ μῖσός των κατὰ τῶν νικητῶν τῆς Ἰένης.

Ἐπεται τὸ τέλος.

Ι. Δ. Ζ.

Εἰς τὸ Γραφεῖον

τῶν ἐκλεκτῶν μυθιστορημάτων

πωλοῦνται τὰ ἐξῆς νεώτατα γαλλικὰ βιβλία, με' τὰς αὐτὰς τιμὰς τῶν γαλλικῶν βιβλιοπωλείων, ἥτοι πρὸς φράγκα χρυσᾶ 3.50 ἕκαστος τόμος, ἐλευθ. ταχυδρομικῶν 3.80 :

LES BILLETS BLEUS, par ÉMILE GOUDEAU, illustrations de Trock.

LA COUR DE L'EMPEREUR GUILLAUME, par ***.